İŞKUR

2016

BURDUR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

BURDUR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

Neslihan İREVÜL-İş ve Meslek Danışmanı

Rıza Çağlar YURDASİPER-İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Tüm dünya için günümüzün değişmez bir sorunu haline gelmiş olan işsizlik, gelişmişlik düzeylerine göre birtakım farklılıklar gösteriyor olsa dahi, küresel anlamda, hem sanayileşmiş-gelişmiş ülkeler için hem de gelişmekte olan ülkeler için itinayla çözüm üretilmesi gereken nitelik göstermektedir.

İşgücü piyasasına ait bilgiler işgücüne katılım, işsizlik ve istihdam oranı gibi unsurlarıyla ekonomiler için önem arz ederken; kazanç miktarı, refah düzeyinin yüksekliği gibi doğrudan insanı konu edinen unsurları bakımından da toplumu etkilemektedir. Bu nedenle işgücü piyasasını araştıran çalışmalar oldukça önemlidir.

Bu amaçla Burdur Çalışma ve İş Kurumu müdürlüğümüz sunduğu hizmetleri daha etkin hale getirmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla 2016 yılında kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren çalışmanın raporu, bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma ve gayretleri nedeniyle Burdur Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğümüzün fedakar personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde geri dönüş sağlayan Tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, “Burdur İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması” nın ilimiz ve tüm paydaşlar için yararlı olmasını diliyorum.

Şerif YILMAZ

Burdur Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ,ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşülerek iş gücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

İşgücü Piyasası Analiz araştırması kapsamında 2016 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile birlikte tespit edilen 20+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. İlimizde bu kapsamda toplamda 225 işyeri ziyaret edilmiş ve 206 işyerine işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin

eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu rapor 2016 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. Burdur ili İşgücü Piyasası Araştırmasının; ülkemize, ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim.

İsmail Deveci

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Kayıtlı İşsiz 4
Açık İşler 7
İşe Yerleştirmeler 8
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 10
İşsizlik Ödeneği 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 50
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 58
SONUÇ 66
KAYNAKÇA 68
EKLER 69
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 69
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI 77
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 79

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) ... 2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) ... 6
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) ... 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) ... 10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) ... 11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) ... 12
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları ... 15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 23
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 31
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 35
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı ... 37
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 39
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması ... 41
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 42
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 42
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 43
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 45
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 46
Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Becerileri Sıralaması ... 47
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 48
Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler ... 49
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 52
Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler ... 53
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri ... 56
Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri ... 57
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 59
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 60
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 61
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 5
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 7
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 18
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 19
Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 20
Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 22
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 37
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 38
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 40
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 51
Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı 53
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 54
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 55
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 63
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 64

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK' in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Burdur ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 58,8; İstihdam Oranı yüzde 54,9 ve İşsizlik Oranı yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Burdur ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır. Aynı zamanda işsizlik oranı bakımından da Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Burdur ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 7 bin 667'dir. Bu sayının yüzde 59,8'i kadınlardan, yüzde 40,2'si de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi(Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Burdur ilinde 6 bin 758 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Mermer İşçisi mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 2 bin 956 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 30,4'ünü kadınlar, yüzde 69,6'sını ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Mermer İşçisi olmuştur. Burdur İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 92,5'i bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Mermer İşçisi ve Temizlik Görevlisi meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Burdur İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 225 olup 206 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 14 sektörde tam sayım yapılmıştır. Burdur ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 8 bin 110 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 912 çalışan erkeklerden, 2 bin 158 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 56,6'sı, kadınların ise yüzde 54'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 38,3 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 87'dir. Burdur ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Burdur ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Burdur ili açık iş oranı bakımından 1 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Burdur ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı

incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 58,2'dir. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 5,5 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur. Burdur ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Mermer İşçisi, Mermer Ebatlandırma İşçisi, Garson(Servis Elemanı), Tır-Çekici Şoförüdür. İl genelinde açık işlerin yüzde 65,3'ü için eğitim düzeyi talep edilmemektedir.

Burdur ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 100'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Burdur ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 47,7'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Burdur ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Mermer İşçisi, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri meslekleri takip etmektedir. Burdur ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Burdur ilinde işverenlerin yüzde 27,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamının azalacağını düşünen işverenlerin oranı ise Burdur ilinde yüzde 10 iken Türkiye genelinde bu oran yüzde 3,9 olarak gerçekleşmiştir.

GİRİŞ

Burdur İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Burdur İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Burdur ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Burdur ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Burdur ili; TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Burdur ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar/Göstergeler	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	59,5	55,7	6,4
2009	59,1	56,1	5,1
2010	59,1	55,4	6,3
2011	62,5	58,4	6,5
2012	59,2	55,8	5,8
2013	58,9	54,9	6,9

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Tablo 1'de Burdur için TÜİK 'in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

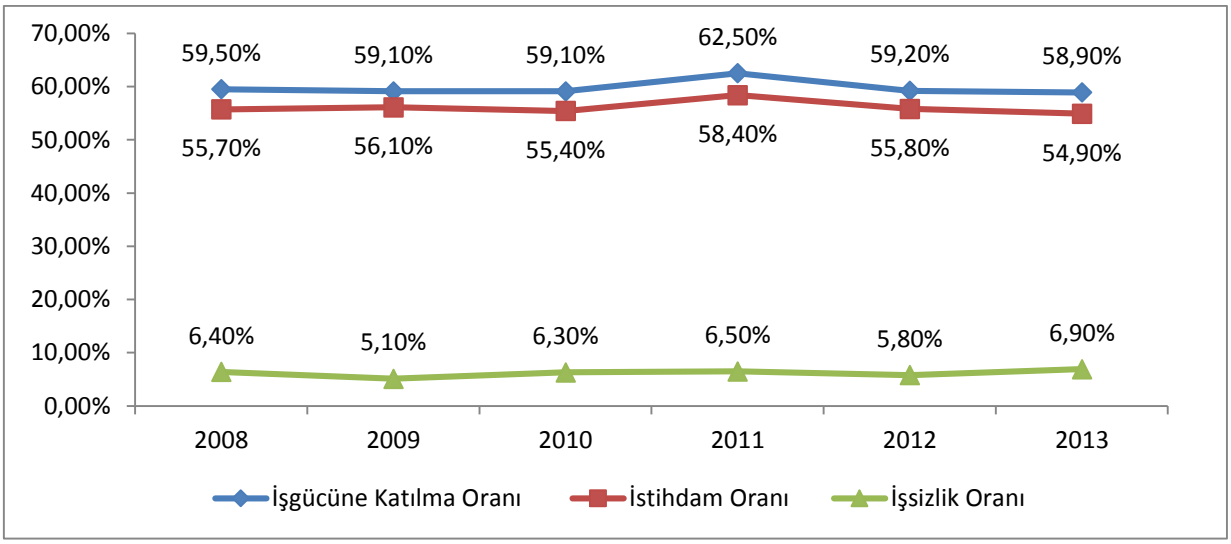

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2011 yılından en yüksek değerine ulaşmış, 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar azalış göstermiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ise İşgücüne Katılma Oranı ile paralellik göstererek 2011 yılında yüzde 58,4 ile en yüksek değerine ulaşmış daha sonraki yıllarda tekrar düşüş göstermiştir. 2009 yılında işgücüne katılım oranı yüksek ve aynı yıl buna paralel olarak işsizlik oranı da yüzde 5,1 ile en düşük değerine ulaşmıştır. Bu eğri yorumlanacak olursa 2009

ekonomik krizinin etkileri 2010 yılından itibaren Burdur ilinde hissedilmiş, daha sonraki yıllarda da görüldüğü üzere işsizlik oranlarında artış gözlenmiştir. Türkiye genelinde 2013 yılı TÜİK verileri incelendiğinde, işsizlik oranı yüzde 9,7 olarak görülürken Burdur yüzde 6,9 işsizlik oranı ile işsizliğin en az olduğu iller sıralamasında otuz üçüncü sırada yer almaktadır. İstihdam oranına bakılacak olunursa Türkiye genelinde yüzde 45,9 iken bu oran Burdur için yüzde 54,9 ile Türkiye genelinde üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. İşgücünün önemli bir göstergesi olan işgücüne katılma oranı, 2013 yıllık sonuçlarına göre Türkiye genelinde yüzde 50,8 olarak görülmektedir. Burdur ili yüzde 58,9 işgücüne katılım olanı ile Türkiye genelinde üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Bunlar da Burdur ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinde 2008 yılı ile 2013 yıllarına ait verileri bulunmaktadır. Burdur ili için Şekil 1'deki eğilimler incelenecek olursa; 2008 küresel krizinden sonra işsizlik oranlarındaki artış ve istihdam oranlarında azalış görülmektedir. İşgücüne katılma oranında ise 2009 yılında 2008 yılına göre 0,7 puanlık bir azalış gerçekleşmiştir. Özellikle kriz dönemlerinde işgücüne katılma oranlarındaki azalışın sebebi iş bulma umudunu yitiren işgücünün iş aramaktan vazgeçerek işgücü piyasası dışında kalmasıdır. 2009 yılındaki bu olumsuz şartlar 2010 yılında bertaraf edilmeye başlanmış gözükmektedir. Zira 2010 yılında işsizlik oranı yaklaşık 5 puan azalmıştır. İstihdam oranındaki 2010 ve 2011 yılındaki hafif bir artış eğiliminden sonra 2012 ve 2013 yılındaki yaklaşık 2'şer puanlık artış işgücü piyasasının toparlanmaya başladığının göstergesi olmuştur. 2013 yılında Türkiye'de istihdam oranı ise yüzde 43,9 olarak gerçekleşmiş olup, Burdur ili 1 puanlık bir farkla bu oranın altına bulunmaktadır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif

durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Burdur ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

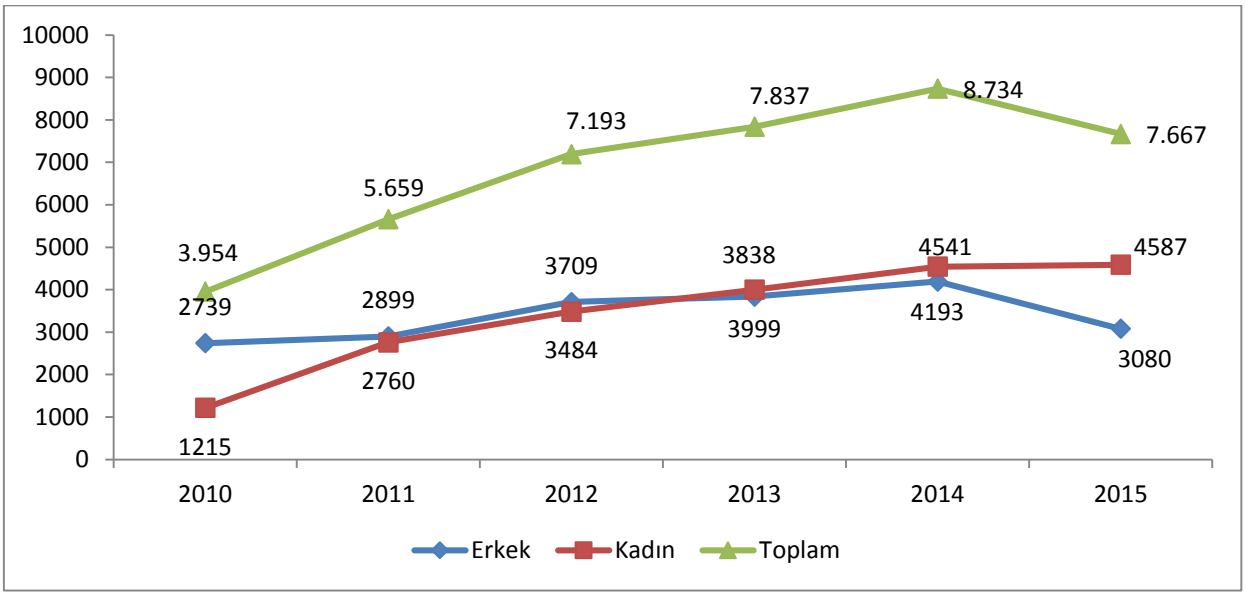

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Burdur ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 3 bin 954 kişinin 2 bin 739'sı erkeklerden, geri kalan bin 215 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 7 bin 667 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 215 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 377 oranında artışla 4 bin 587 'ye yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Burdur işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	1.564
Temizlik Görevlisi	831
Beden İşçisi (Temizlik)	716
Büro İşçisi	270
Mermer İşçisi	175
Çiftçi (Tarla Ürünleri)	155
Ön Muhasebeci	149
Sekreter	130
Garson (Servis Elemanı)	103
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	98
Diğer Meslekler	3.476
Toplam	7.667

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Burdur ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi(Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Burdur ilinde Kuruma kayıtlı bin 564 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Büro İşçisi, Mermer İşçisi, Çiftçi(Tarla Ürünleri), Ön Muhasebeci, Sekreter, Garson(Servis Elemanı) ve Hizmetli(Kamu Kuruluşları) meslekleri izlemiştir. Burdur ilinde işsiz olarak kayıt olan kişiler içerisinde ilk sırayı Beden İşçisi(Genel) mesleği alması, özellikle nitelik gerektirmeyen mesleklerde eleman ihtiyacının fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Burdur İlinde mermer sektörü ağırlıklı olması sebebi ile beden gücünün kullanımının fazla olması kayıtlı mesleklere yansımıştır. Kayıtlı mesleklerin yüzde 45'ini Diğer Meslekler oluşturmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

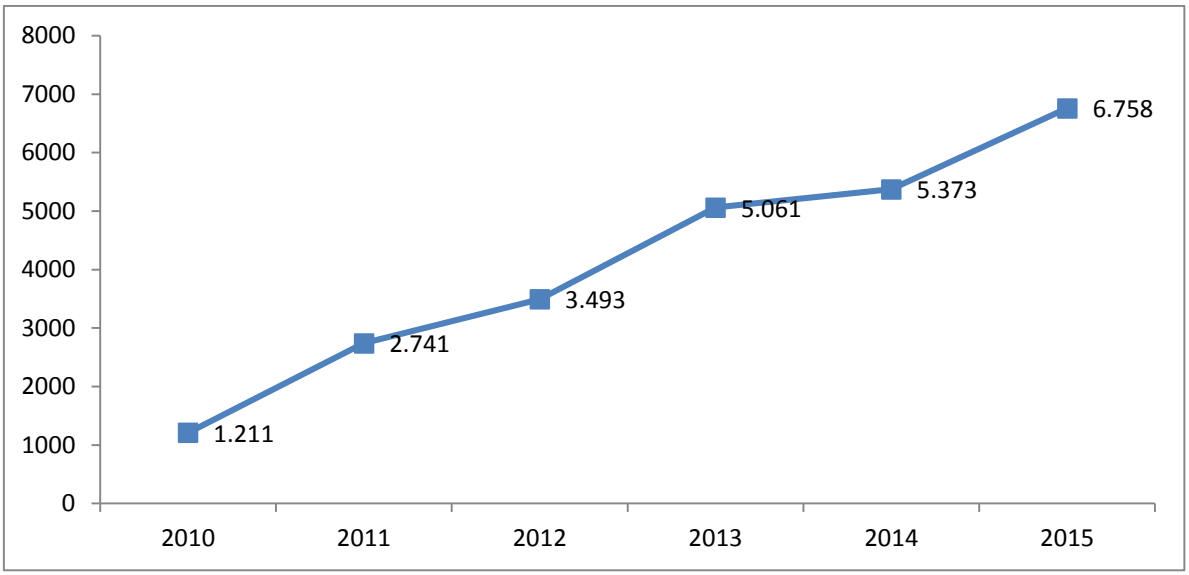

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 211 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 6 bin 758 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Mermer İşçisi	1.330
Beden İşçisi (Genel)	1.323
Temizlik Görevlisi	263
Garson (Servis Elemanı)	242
Temizlik Görevlisi (Hastane)	200
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	197
Gaz Altı Kaynakçısı	130
Mermer Ocakçısı	114
Büro İşçisi	109
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	105
Diğer Meslekler	2.745
Toplam	6.758

Kaynak: İŞKUR

Burdur ilinde 2015 yılında 6 bin 758 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk 3 sırada Mermer İşçisi, Beden İşçisi(Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri, dördüncü sırada Garson(Servis Elemanı) mesleği yer almıştır. Daha sonra bu meslekleri Temizlik Görevlisi(Hastane) , Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Gaz Altı Kaynakçısı, Mermer Ocakçısı, Büro İşçisi ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Burdur ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

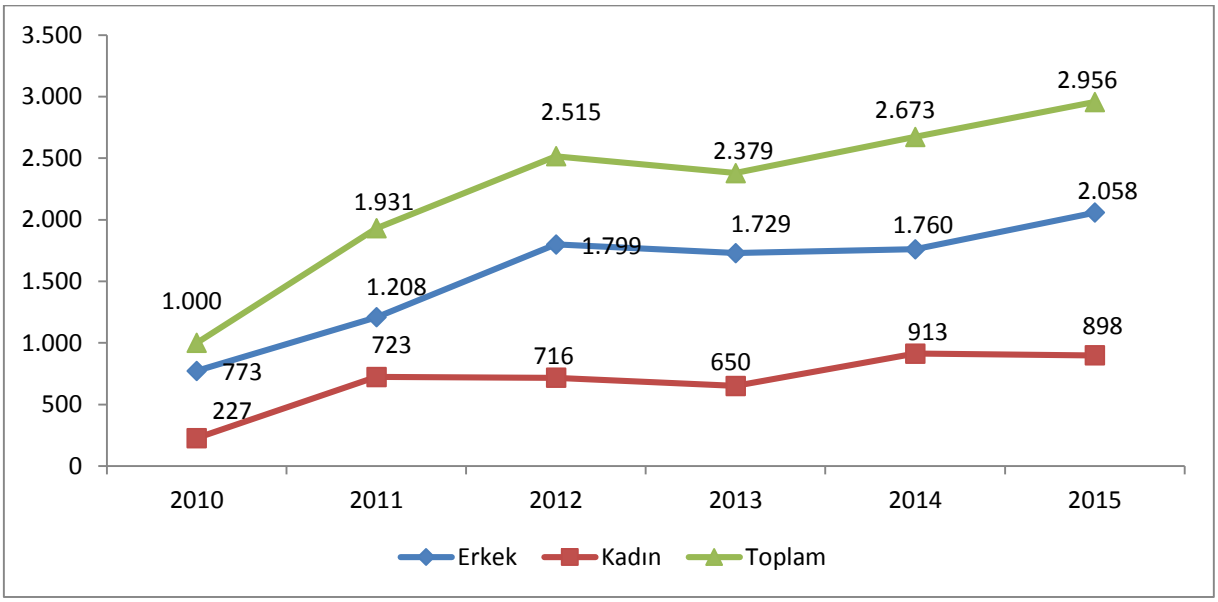

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin olan Burdur ilinde işe yerleştirilenlerin 773'ü erkeklerden, geri kalan 227 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar özellikle 2013 yılında düşüş eğiliminde olmasına karşın daha sonra 2015 yılına değin artış göstermiştir. 2015 yılında Burdur ilinde 2 bin 956 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 69,6'sini erkekler, yüzde 30,4'ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2013 yılında işe yerleştirme rakamlarında bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş

arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Mermer İşçisi	560
Beden İşçisi (Genel)	485
Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	117
Temizlik Görevlisi	111
Garson (Servis Elemanı)	99
Güvenlik Görevlisi (Eğitim Kurumları)	91
Büro İşçisi	76
Büro Yönetimi Elemanı	74
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	72
Reyon Görevlisi	59
Diğer Meslekler	1.212
Toplam	2.956

Kaynak: İŞKUR

Burdur ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk Mermer İşçisi ve Beden İşçisi(Genel) meslekleri öne çıkmıştır. Burdur ili için Mermer İşçisi ve Beden İşçisi(Genel) mesleklerinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 2 bin 956 işe yerleştirmenin bin 45'i bu iki meslekte gerçekleşmiştir. Bu meslekleri Destek Personeli(Yardımcı Hizmetler), Temizlik Görevlisi, Garson(Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi(Eğitim Kurumları), Büro İşçisi, Büro Yönetimi Elemanı, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. İşe yerleştirmenin yüzde 59'unu bu meslekler oluşturmaktadır.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Burdur ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	25	623	371	508	5	125	401	1532	78	5045
2014	19	495	155	164	5	125	179	784	60	2419
2013	8	131	239	279	6	140	253	663	67	1.386
2012	16	323	91	106	4	101	111	530	48	776
2011	18	329	41	78	7	141	66	548	13	217
2010	26	555	8	8	1	25	35	588	13	239

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 401 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 1532 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 35 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 401'lara çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 588 iken 2015 yılında bin 532 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif

işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 8 programın açıldığı ve bu programlardan 8 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 371 program açılmış ve 508 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 25 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 623 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 1 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 5'e yükselmiş ve katılımcı sayıları da 25'den 125'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Burdur ilinde 2015 yılında toplam 2 bin 250 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 328'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	2.250	1.328
2014	1.853	1.140
2013	1.220	815
2012	960	635
2011	560	435
2010	527	416

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi(Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	163
Mermer İşçisi	96
Temizlik Görevlisi	64
Mermer Ocakçısı	60
Beden İşçisi (Temizlik)	48
Şoför-Yük Taşıma	36
Aşçı	31
Kamyon Şoförü	28
Garson (Servis Elemanı)	26
Ön Muhasebeci	25
Diğer Meslekler	751
Toplam	1.328

Kaynak: İŞKUR

Burdur ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi(Genel) ve Mermer İşçisi mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sıralarda yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleklerin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi(Genel) mesleğinde 163 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmışken Mermer İşçisi mesleğinde bu sayı 96 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Temizlik Görevlisi, Mermer Ocakçısı, Beden İşçisi(Temizlik), Şoför-Yük Taşıma, Aşçı, Kamyon Şoförü, Garson(Servis Elamanı) ve Ön Muhasebeci meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü <piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Burdur ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Burdur ilinde 212 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 8 bin 110 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Burdur ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Burdur ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	92
Toptan ve Perakende Ticaret	32
Ulaştırma ve Depolama	15
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	13
İnşaat	12
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12
Eğitim	11
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	3
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1
Bilgi ve İletişim	1
Genel Toplam	**212**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Burdur ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 43,4'ü İmalat sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde İmalat sektörünün Burdur ili için önemi ortaya çıkmıştı. Diğer bir ifadeyle İmalat sektörü Burdur ili için önde gelen bir sektör durumundadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30,7'dir. Bu

durumda Burdur ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 15,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Burdur ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 10 işyerinden altı tanesi İmalat veya Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Bilgi ve İletişim ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Burdur ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişimi sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

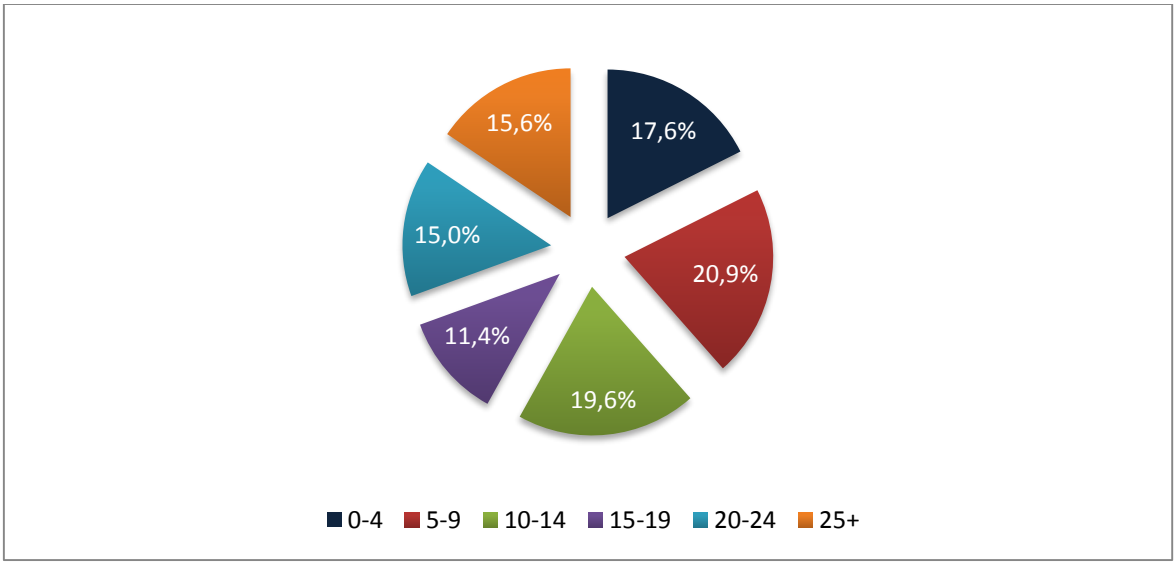

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Burdur ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 20,9'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,6'dir. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

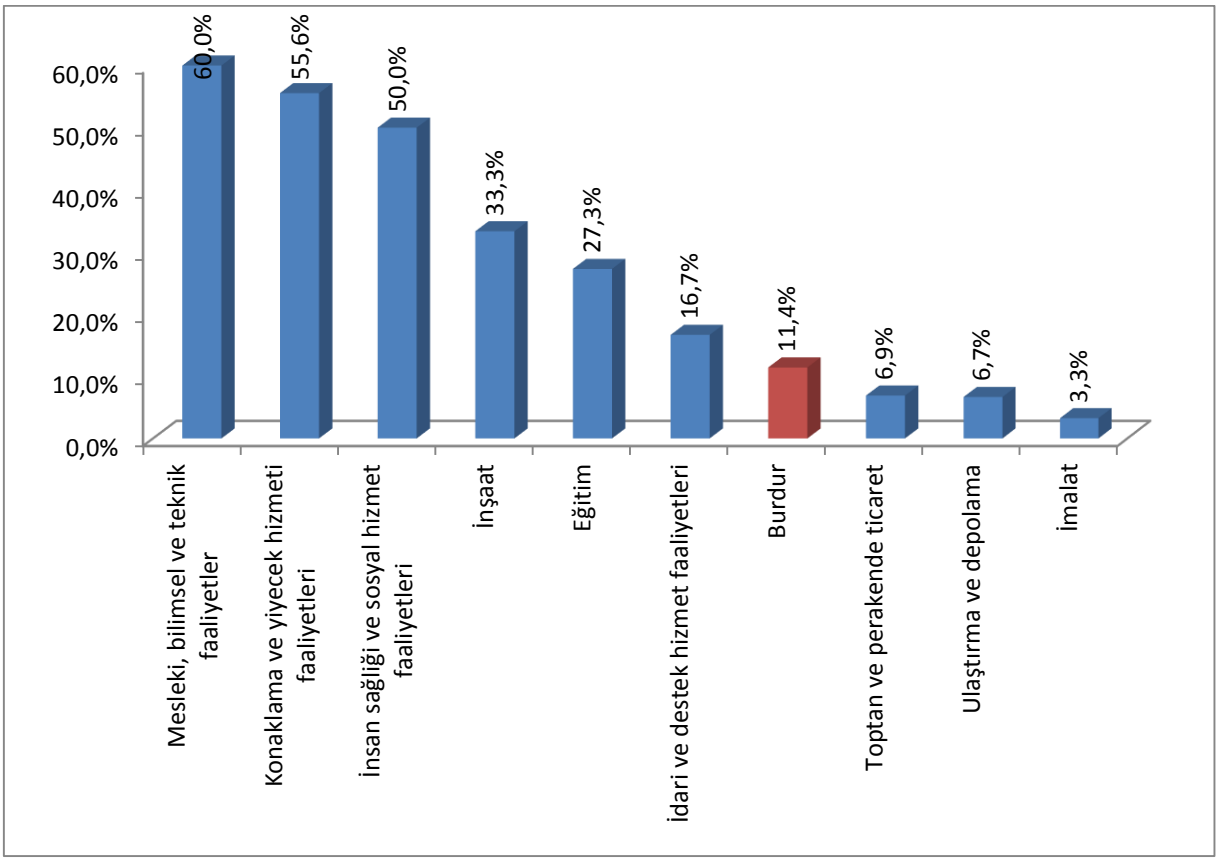

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 60'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Burdur ili genelinde bu oran yüzde 11,4 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü bu konuda öne çıkmış ve yüzde 38,2 ile birinci sırada yer almıştır. Burdur ilinde ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 55,6'sında part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 50 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İmalat ve Ulaştırma ve depolama gibi sektörlerde işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

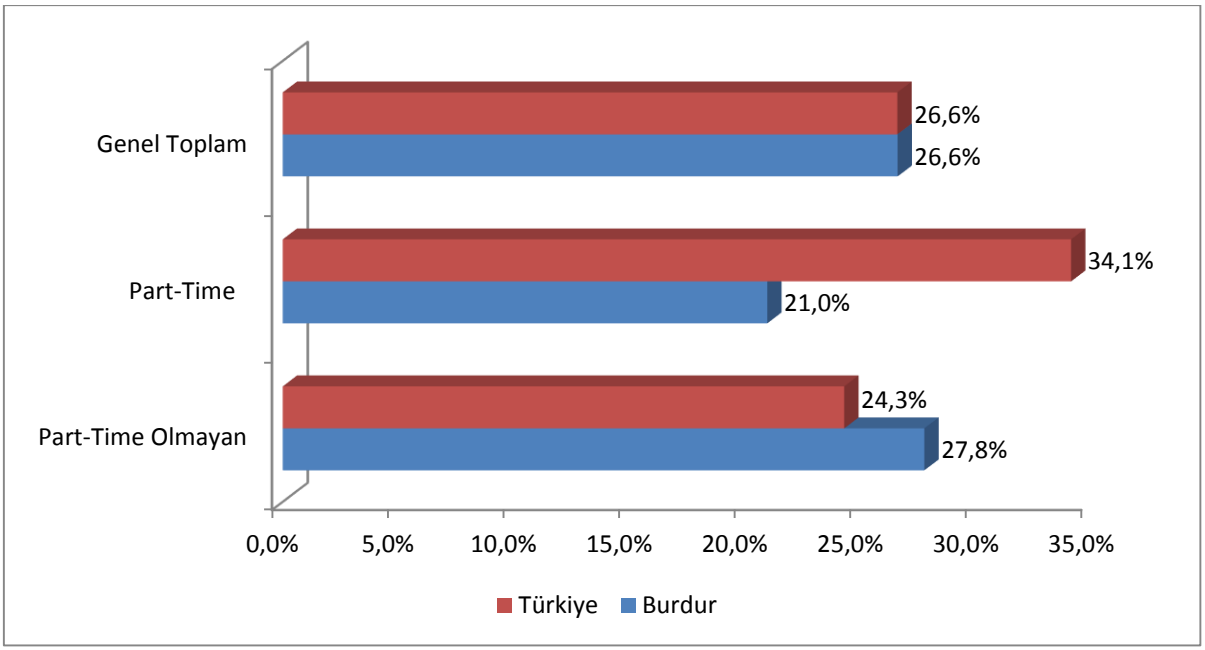

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Burdur ilinde de aynı oran göze çarpmaktadır. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Burdur ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 21 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 27,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Burdur ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilememektedir. Türkiye genelinin tersi bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

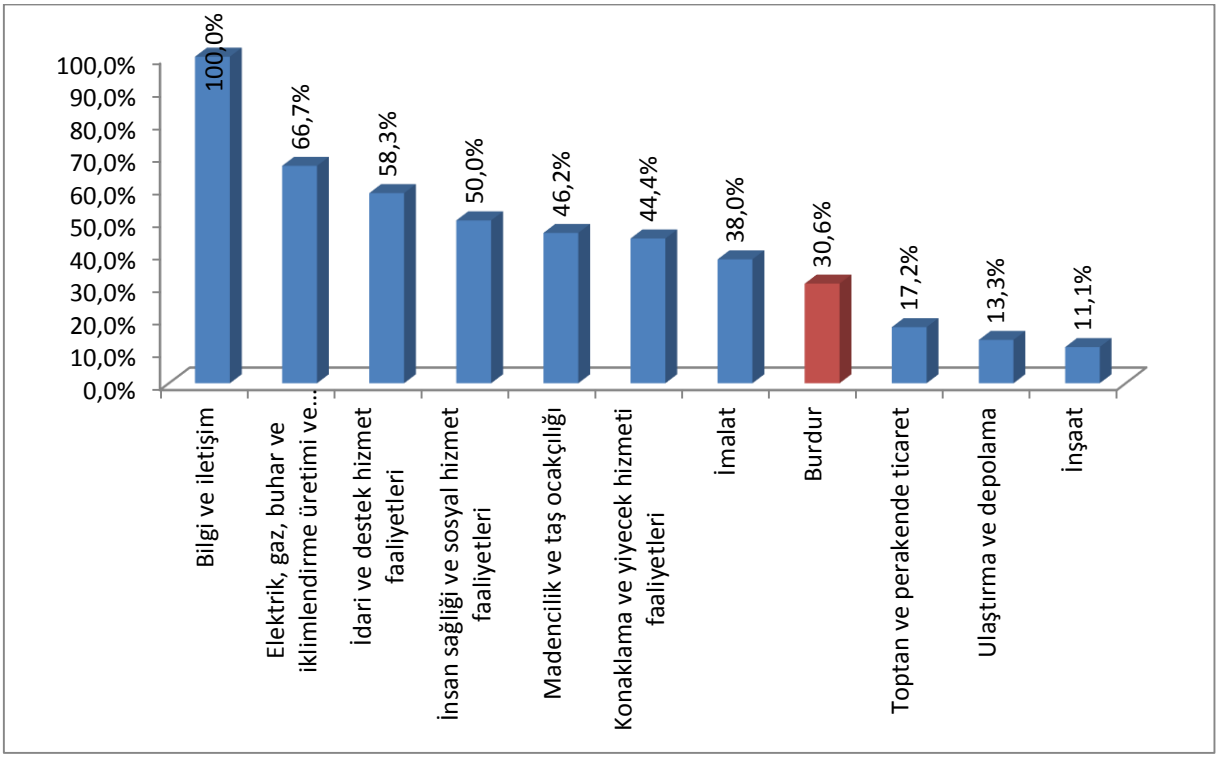

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde işyerlerinin yüzde 30,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Burdur ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Bilgi ve İletişim sektöründe görünmektedir. Bilgi ve İletişim sektöründe 1 işyeri incelenmiş olup mevcut işyerinde vardiyalı çalışma olması bu sektörü öne çıkarmıştır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Burdur ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

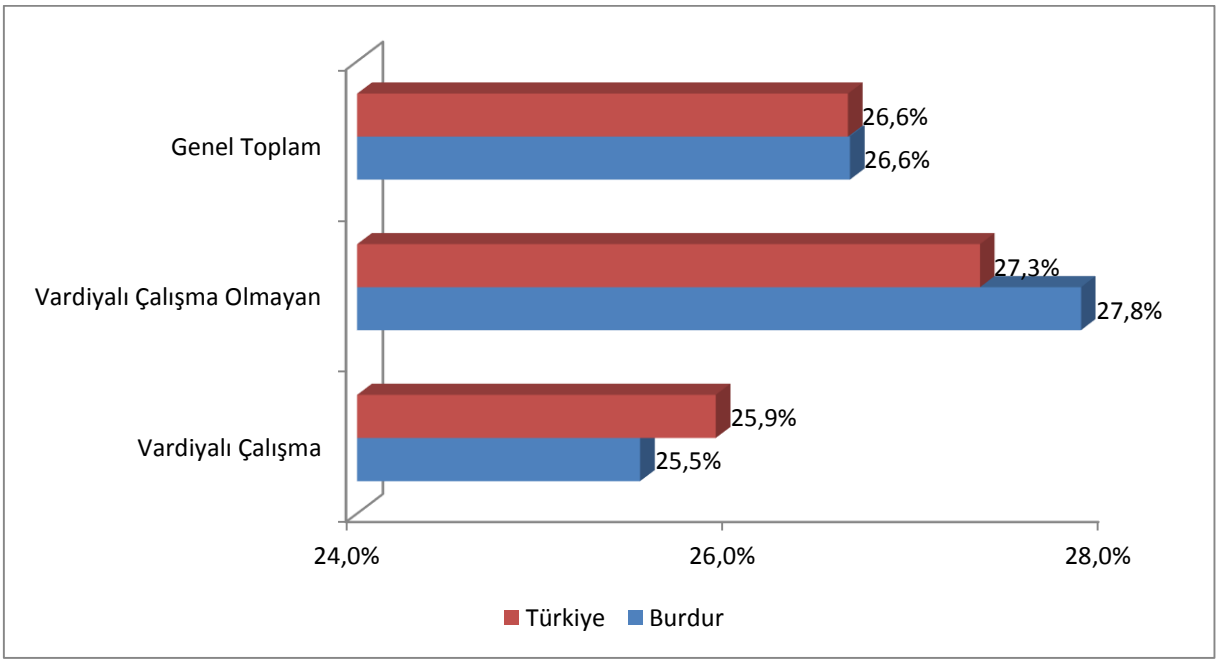

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha fazla görünmesine rağmen birbirine yakındır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 25,5'i kadın, yüzde 74,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 27,8'e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Burdur ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 26,6'sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Burdur ilinde benzerdir.

Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

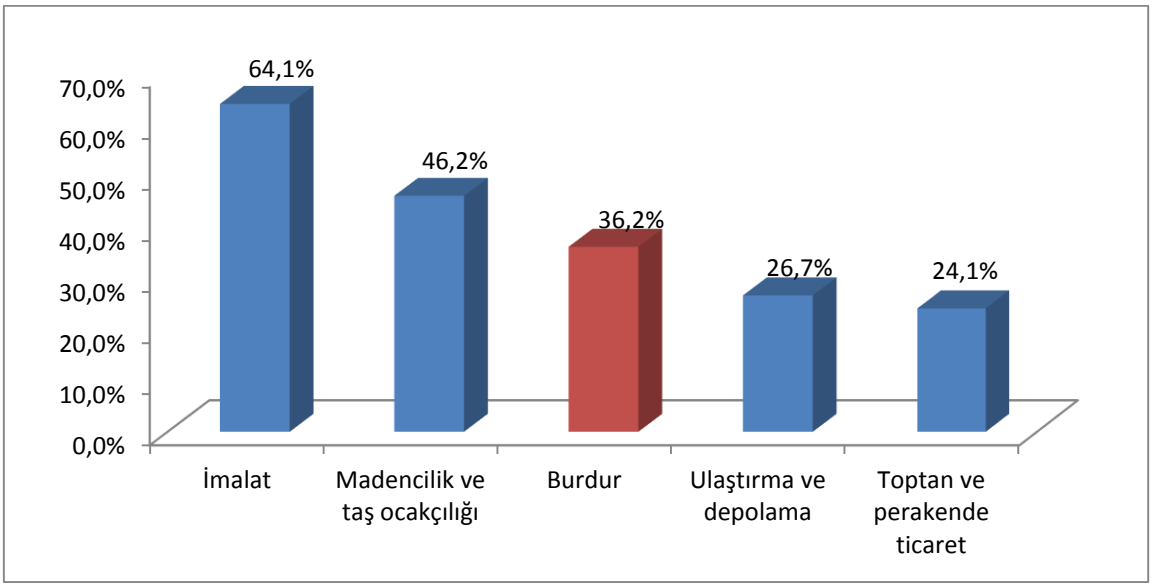

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 64,1'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 46,2 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Burdur ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmakta ve Burdur ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55 ile İmalat ve yüzde 30,1 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Burdur ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Burdur ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

İmalat sektörü içerisindeki ihracat oranlarının yüksek olmasında mermer firmalarının payı büyüktür.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

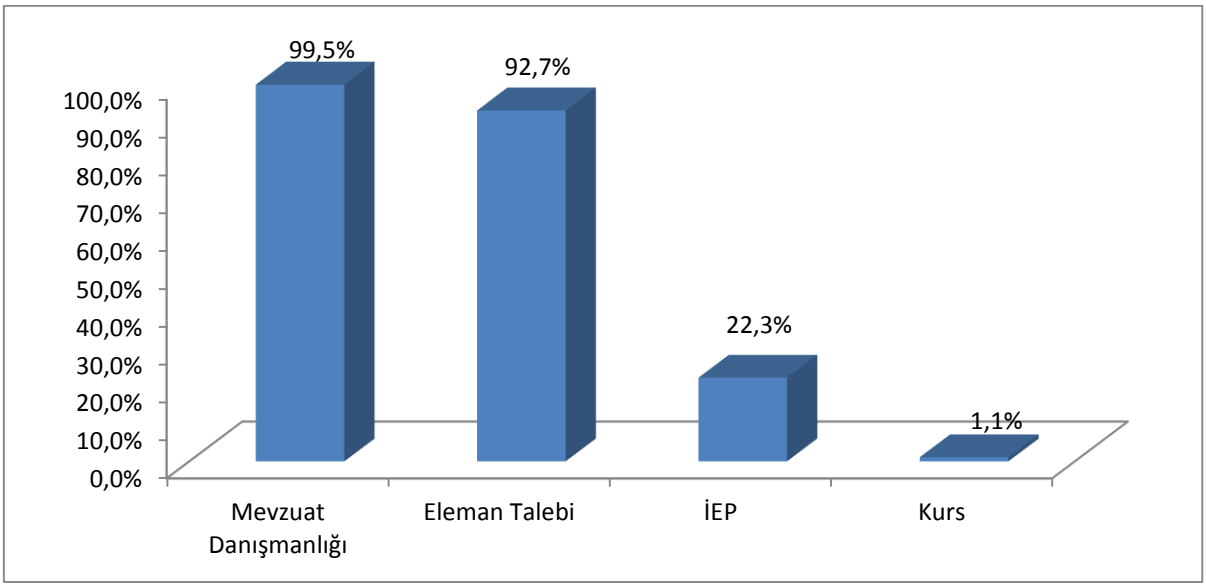

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 86,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Burdur ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan mevzuat danışmanlığı noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 99,5'i İŞKUR'dan mevzuat danışmanlığı hizmetinden bulunmuşlarken yüzde 92,7'si eleman talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Burdur ilinde yüzde 22,3 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

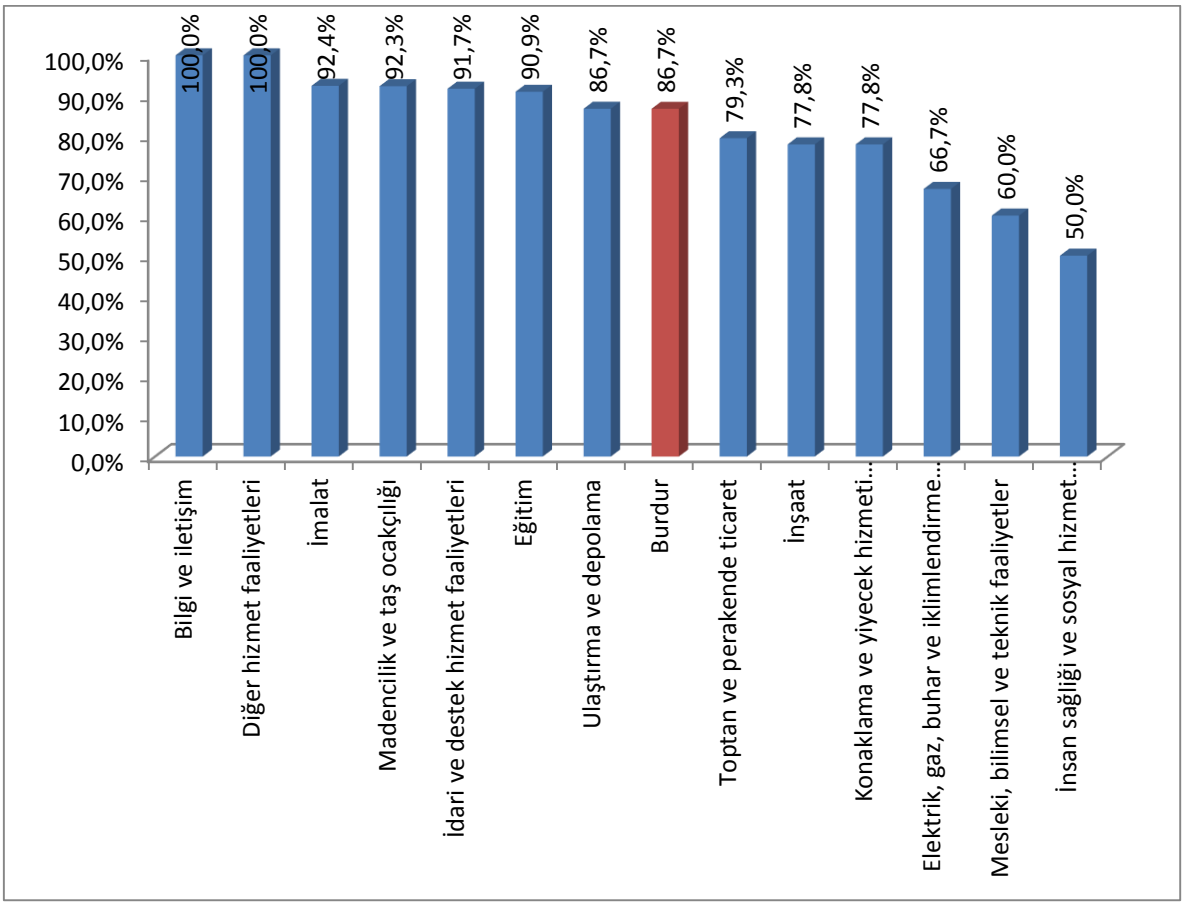

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Burdur ilinde Bilgi ve İletişim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektörler ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde ki işyerleri olmuştur.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100,0%	8,3%	0,0%	100,0%
İmalat	96,5%	11,8%	2,4%	98,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	85,7%	14,3%	0,0%	100,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	95,7%	26,1%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve Depolama	92,3%	30,8%	0,0%	100,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	57,1%	0,0%	100,0%
Bilgi ve İletişim	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	90,9%	9,1%	0,0%	100,0%
Eğitim	60,0%	50,0%	0,0%	100,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	75,0%	75,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**92,7%**	**22,3%**	**1,1%**	**99,5%**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde araştırma kapsamında en fazla işyeri sektörel olarak İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Ulaştırma ve Depolama sektöründeki olup bu işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu üç sektör en fazla Mevzuat Danışmanlığı ve Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır. Diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. Bilgi ve İletişim, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İnsan Sağlığı Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerleri İŞKUR hizmetlerinden hem işbaşı eğitim programı hizmetinden hem de mevzuat danışmanlığı alanındaki hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde göze çarpan diğer bir husus sadece İmalat sektöründeki işyerleri İŞKUR'un bütün hizmetlerinden faydalanmışlardır. İmalat sektöründeki hizmetlerden

faydalanan işyerlerinin yüzde 11,8'i işbaşı eğitim programından, yüzde 96,5'i eleman talebi, 98,8'i mevzuat danışmanlığı ve yüzde 2,4 olmak üzere kurs hizmetlerinden faydalanmıştır.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Burdur ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

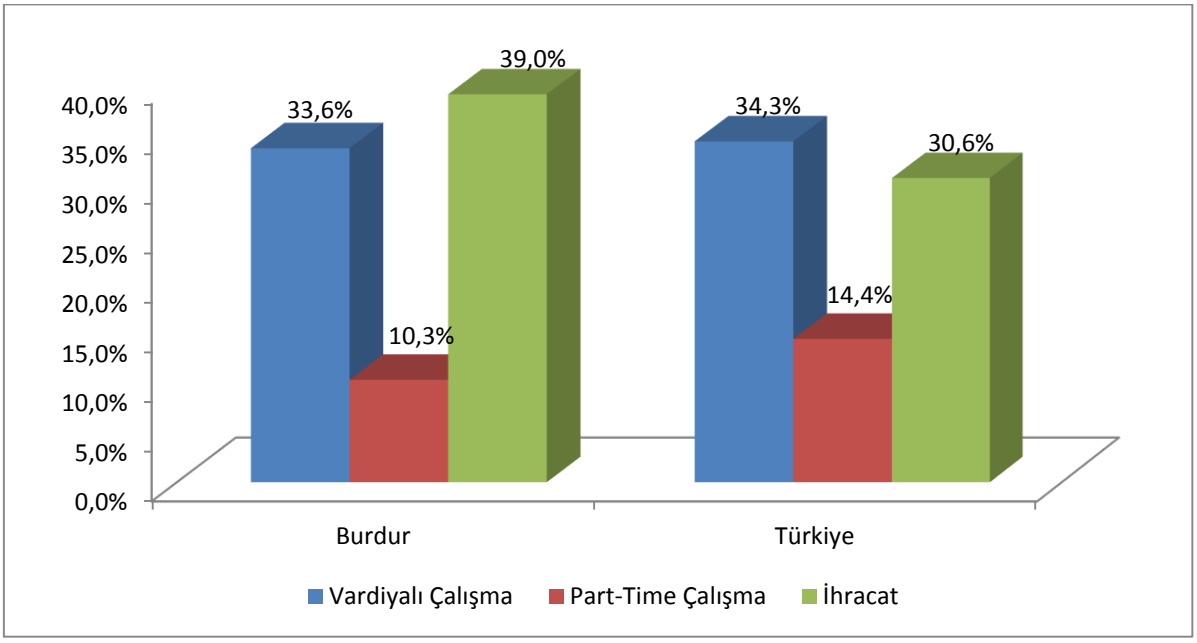

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Burdur ilinde ise bu oran yüzde 33,6 olarak gerçekleşmiştir.

Part-time çalışma yapılan işyerleri için Türkiye oranı yüzde 14,4 iken bu oran Burdur ili için yüzde 10,3'dür. İhracat yapan işyerleri için ise Türkiye ortalamasına göre oldukça yüksektir.

Mevcut İstihdam

Burdur ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Burdur ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 8 bin 110 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 912 çalışan erkeklerden, 2 bin 158 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	3.349	1.165	4.514
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	637	354	991
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	405	215	620
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	504	37	541
Ulaştırma ve Depolama	344	46	390
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	226	107	333
İnsan Sağliği ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	57	117	174
İnşaat	133	12	145
Eğitim	69	51	120
Diğer Hizmet Faaliyetleri	65	17	82
Bilgi ve İletişim	63	7	70
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	52	14	66
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	45	16	61
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	3
Genel Toplam	**5.952**	**2.158**	**8.110**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Burdur ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Burdur ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 56,6 oranında, kadınlarda ise yüzde 54 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkek ve kadınlarda geriye kalan yüzde 43,4'lük ve yüzde 46'lık oranlarda diğer sektörlerde çalışma durumu tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 55,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

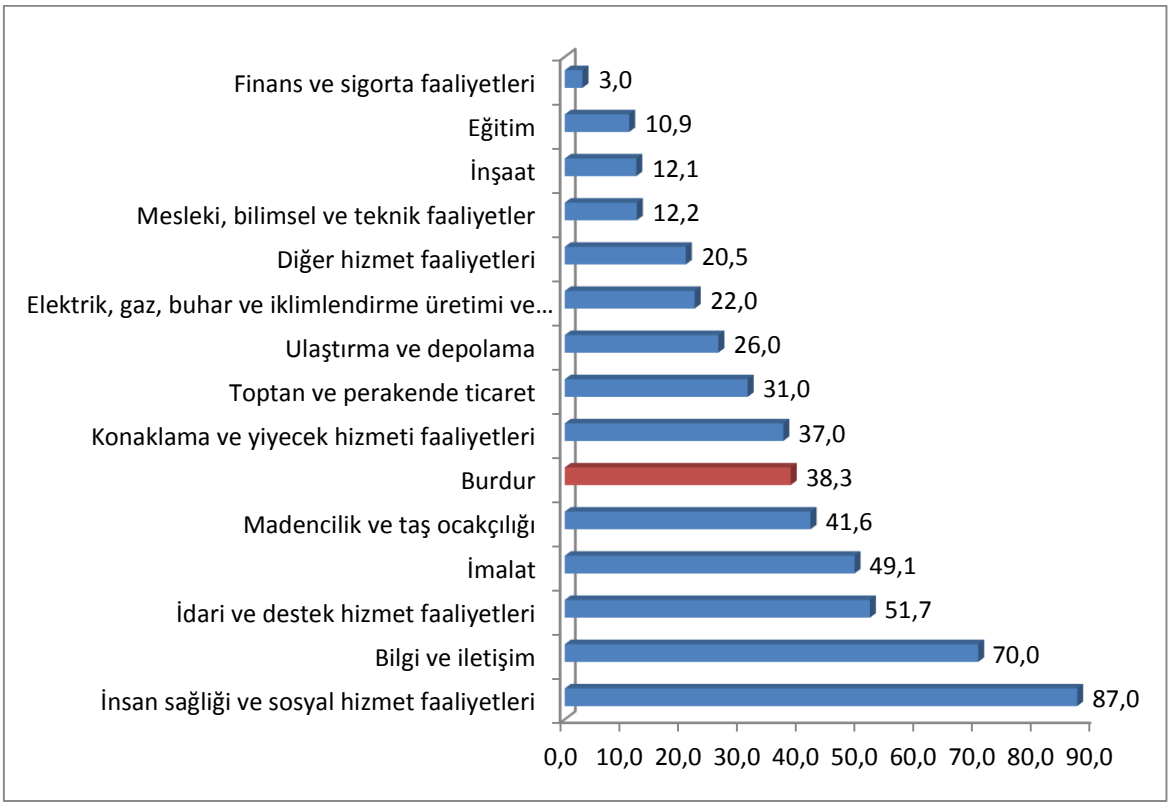

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Burdur ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 38,3 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 87; ikinci sırada bulunan Bilgi ve İletişim sektöründe 70 kişi ve üçüncü sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 51,7 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Burdur ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün dördüncü sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2.167	394	2.561
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.515	573	2.088
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	557	437	993
Hizmet ve Satış Elemanları	548	168	716
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	282	340	622
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	436	87	523
Profesyonel Meslek Mensupları	263	147	410
Yöneticiler	173	13	186
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	11	0	11
Genel Toplam	**5.952**	**2.158**	**8.110**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 31,5'i, erkek çalışanların yüzde 36,4'ü ve kadın çalışanların yüzde 18,3'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili işte Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 25,7 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar incelendiğinde ise; yüzde 56,1 oranında erkeklerin, yüzde 43,9 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Burdur ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konum itibariyle ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	594	175	770
5-9	1.554	453	2.007
10-14	993	474	1.467
15-19	763	166	929
20-24	962	210	1.172
25+	1.086	679	1.766
Genel Toplam	**5.952**	**2.158**	**8.110**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı büyüdükçe toplam çalışanlar içerisinde kadınların oranında değişim meydana gelmesidir. 0-4 yaş ve 5-9 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde

22,7'si kadınlardan oluşmaktayken; 10-14 yaş için yüzde 32,3; 15-19 ve 20-24 yaş için yüzde 17,9 olarak gerçekleşmiştir. Kadınlar en fazla 25+ yaş işyerlerinde yüzde 38,5 olarak çalışmaktadır.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 15,6'dır. Ancak toplam işyerleri içindeki payı az olmasına rağmen toplam çalışanların yüzde 21,9'u 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde istihdam edilmektedir.

Tablo 13'de ise Burdur ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk meslek olan mermer işçisi erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Mermer İşçisi hem toplam çalışanlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan meslektir. Erkeklerde ikinci sırada Tır-Çekici Şoförü mesleği yer almaktadır. Kadın çalışanlar arasında ise ilk sırada Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri mesleği yer almaktadır. Kadınlarda da ikinci sırada Temizlik Görevlisi mesleği bulunmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Mermer İşçisi	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Mermer İşçisi
Tır-Çekici Şoförü	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri
Şoför-Yük Taşıma	Mermer İşçisi	Veri Giriş Kontrol İşletmeni
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	Makineci (Dikiş)	Mermer Ebatlandırma İşçisi
Mermer Ebatlandırma İşçisi	Mermer Ebatlandırma İşçisi	Tır-Çekici Şoförü
Mermer Ocakçısı	Ön Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma
Güvenlik Görevlisi	Mermer Seleksiyon İşçisi	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü
Tuğla İmal İşçisi	Mermerci ve Süsleme Taşçısı	Mermer Silim İşçisi
Gaz Altı Kaynakçısı	Aşçı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran üçüncü meslek Diğer Fırıncılar Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri ve bu mesleği de takip eden diğer meslekler; Tır-Çekici Şoförü, Şoför- Yük Taşıma ve Mermer Blok Kesme Operatörüdür olarak görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

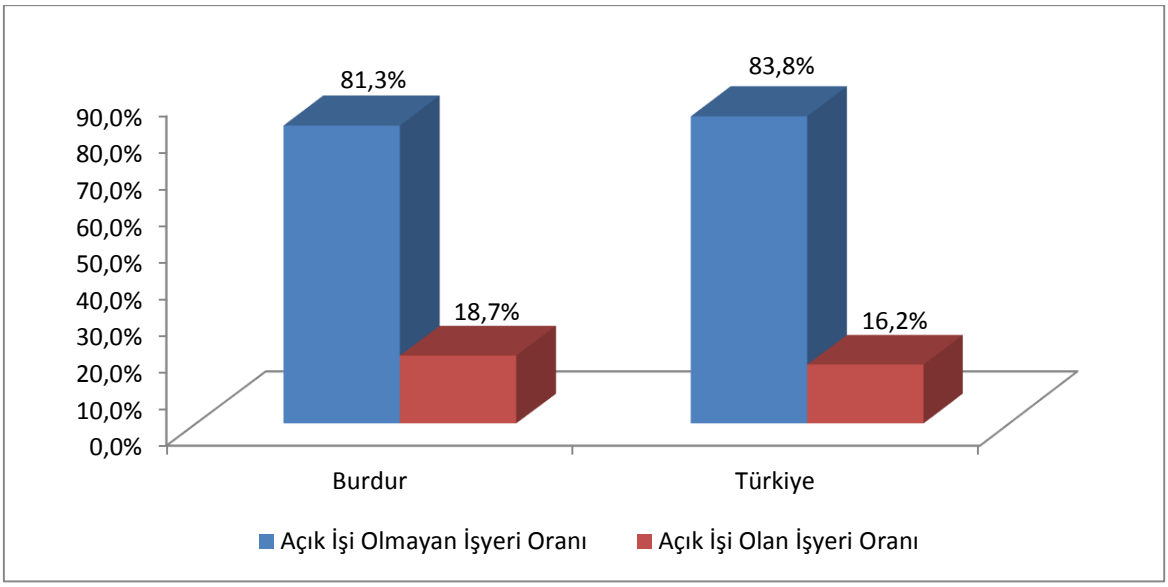

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 18,7'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre yüksek olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Burdur ilinde 40 işyerinden 206 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	156
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	28
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	7
Ulaştırma ve Depolama	6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5
İnşaat	3
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2
Genel Toplam	**206**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 206 kişilik açık işin yüzde 75,7'sine tekabül eden 156 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticarettir.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	3,3%	21,7%
İnşaat	1,8%	22,2%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	2,7%	31,0%
Ulaştırma ve Depolama	1,5%	13,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,1%	22,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3,2%	40,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5,7%	25,0%
Genel Toplam	**2,5%**	**18,7%**

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Burdur ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Burdur ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki her 5 işyerinden 2'sinde açık iş bulunmaktadır. Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörünü yüzde 31 Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ve yüzde 25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle bu sektörlerdeki her 4 işyerinden 1'inde açık iş mevcuttur.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

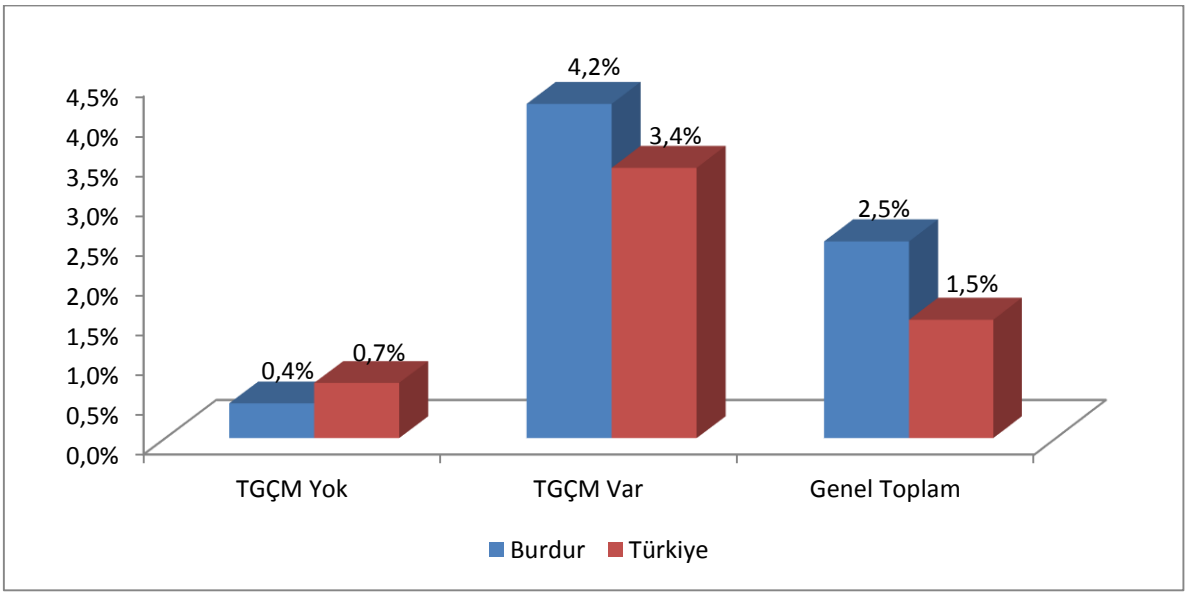

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 4,2; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,4 olarak gerçekleşmiştir. Burdur ilinin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranları Türkiye ortalamasının üstündedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

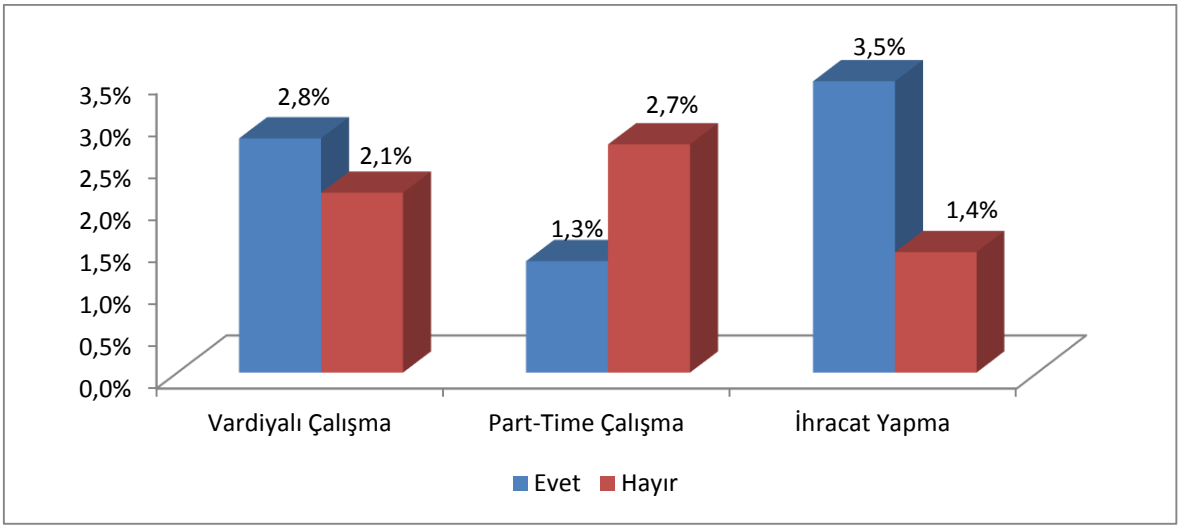

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,8, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,1 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,3, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,7'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 3,5, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

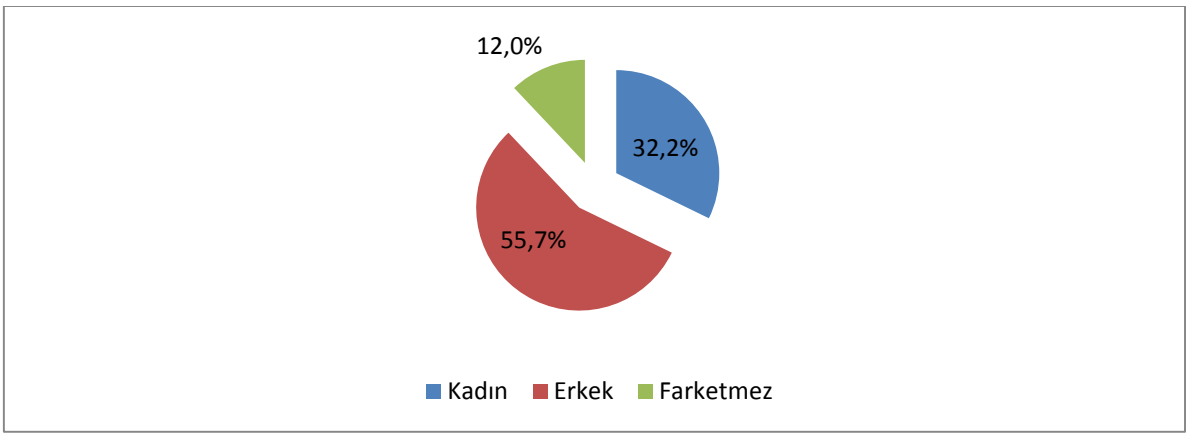

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Burdur ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 55,7'sinde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise bu oran yüzde 32,2 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 12 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır.

Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

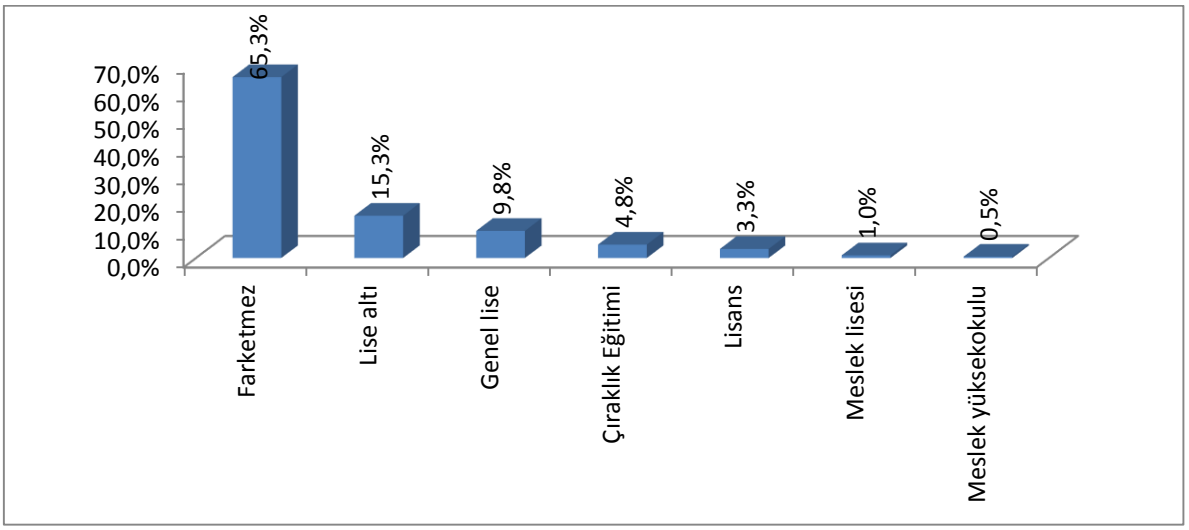

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Burdur ilindeki açık işlerin yüzde 65,3'sında işverenler mezuniyet durumu fark etmez olarak işgücü talep etmiştir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin önemli bölümü eğitim durumunun önemli olmadığını ön plana çıkarmıştır. Bu durum açık işlerin büyük bir bölümünün imalat sektöründe olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

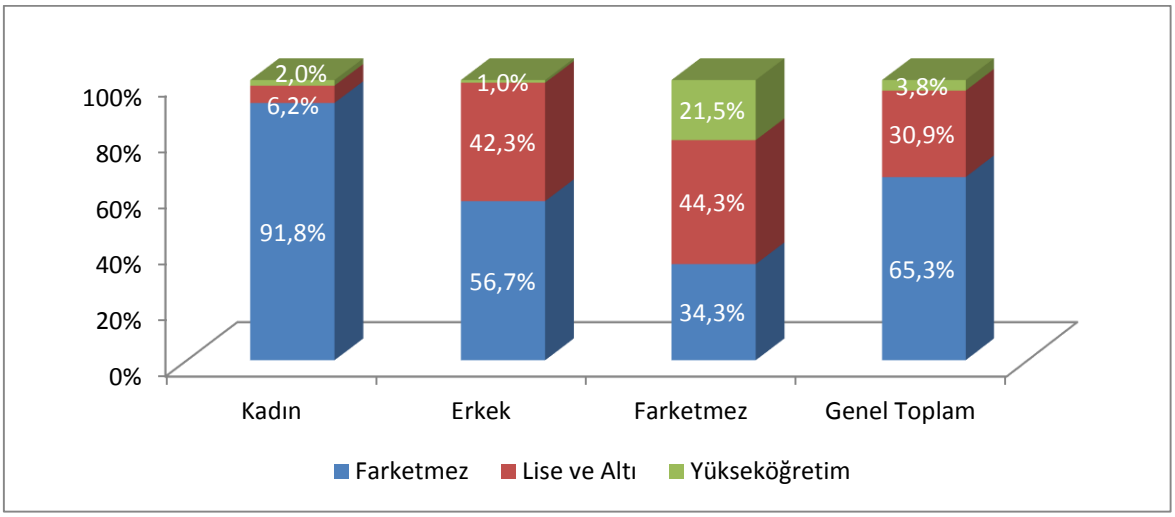

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulmadığı ağırlıklı olarak görülmüştür. Aynı zamanda kadın talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa da kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda, eğitim düzeyinin önemli olmadığı yüzde 91,8 ile görülmektedir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde lise ve altı ve yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki tercihlere göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 16'da Burdur ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Fark etmez	Lise ve Altı	Yükseköğretim
İmalat	71,2%	28,2%	0,6%

İnşaat	0,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	68,0%	28,0%	4,0%
Ulaştırma ve Depolama	83,3%	0,0%	16,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**65,3%**	**30,9%**	**3,8%**

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, İnşaat sektörü ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Ulaştırma ve Depolama sektöründeki açık işlerin yüzde 83,3 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İmalat sektörü olmuştur. İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 71,2'sinde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 28,2'sinde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

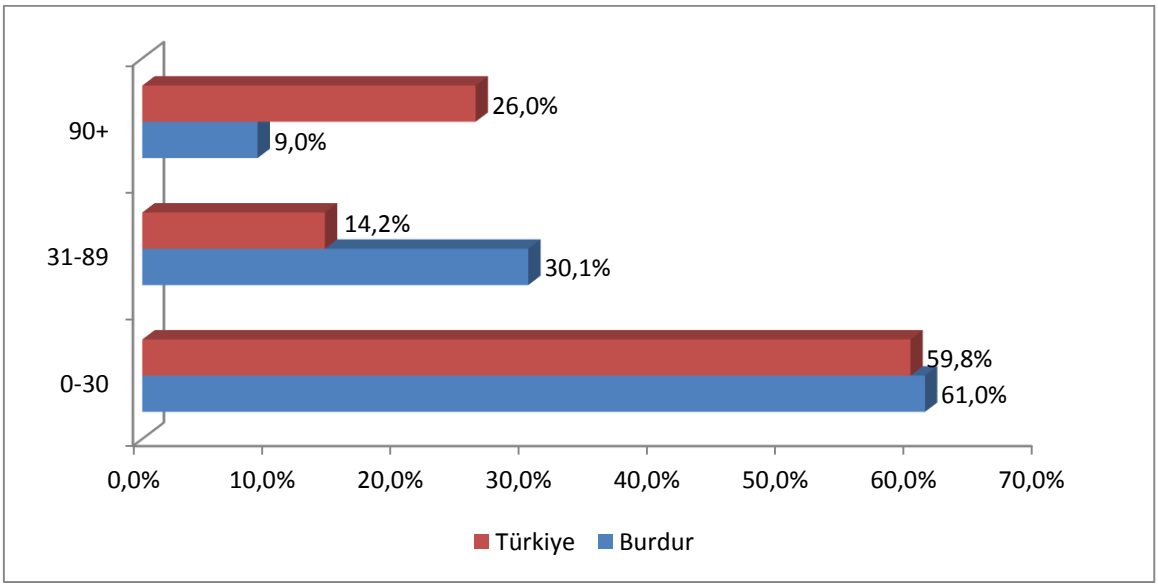

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Burdur ilinde açık işlerin yüzde 61'inde 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre yakın olarak tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 30,1'dir. Bu oran da Türkiye geneline göre yüksek gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında bu sefer Burdur'da gerçekleşen oran Türkiye geneline göre düşük kalmıştır. Yani Burdur ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre daha kısa sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
0-30	8,2%	90,4%	65,7%	61,0%
31-89	90,3%	0,9%	4,0%	30,1%
90+	1,5%	8,7%	30,2%	9,0%

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 8,2 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 90,4 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş arama süresi yüzde 90,3 iken erkeklerde yüzde 0,9 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde cinsiyet olarak " Fark etmez" daha ön plandadır. Fakat en yüksek oranda herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmamış açık işlerde, yüzde 30,2 oranında gerçekleşmiştir.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

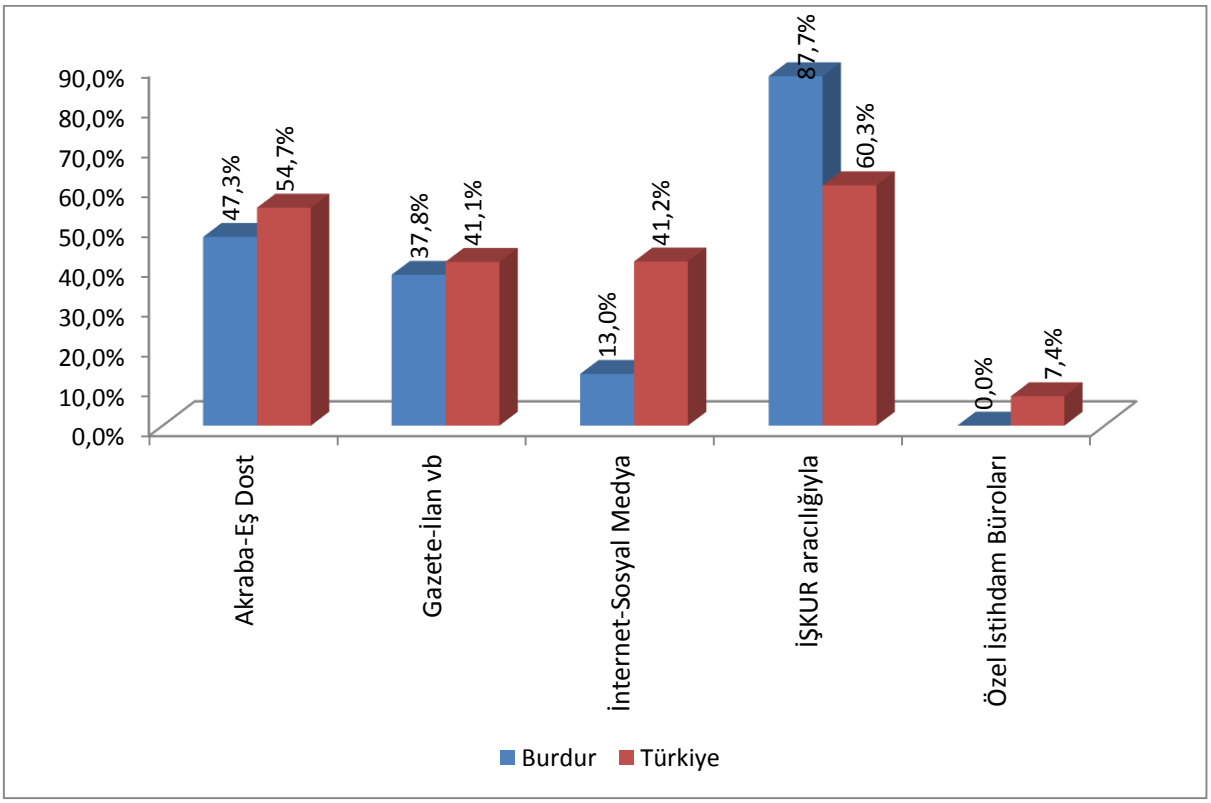

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Burdur ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Burdur ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 87,7 gibi büyük bir oranı İŞKUR'a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Burdur ilinde işverenler daha sonra akraba-eş dost arama kanalını kullanmıştır. Üçüncü sırada gazete-ilan vb. arama kanalı gelmektedir. Bu iki arama kanalı için Türkiye gerçekleşmelerinin Burdur iline göre daha yüksek bir oranda olduğu görülmektedir. Burdur ilinde özel istihdam büroları olmadığı için arama kanalı olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Lise Altı	55,6%	12,7%	30,2%	77,8%
Genel Lise	55,5%	0,0%	4,9%	49,5%
Meslek Lisesi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Meslek Yüksekokulu	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Lisans	36,0%	29,5%	29,5%	68,9%
Fark etmez	41,1%	53,4%	2,4%	96,2%
Genel Toplam	47,3%	37,8%	13,0%	87,7%

Kaynak: İPA 2016

Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde gazete-ilan vb. hiç kullanılmazken, yüzde 100 gibi yüksek oranlarda İŞKUR, İnternet-Sosyal Medya ve Akraba-Eş Dost kanalları kullanılmıştır. Lise altı seviyelerinde yüzde 77,8 oranında İŞKUR aracılığıyla işverenler açık işlerini karşılamaya çalışmışlardır. Lisans seviyesinde talep edilen açık işler içinde en yüksek oranda kullanılmış olan arama kanalı İŞKUR'dur.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR'u arama kanalı olarak kullanmaktadır.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

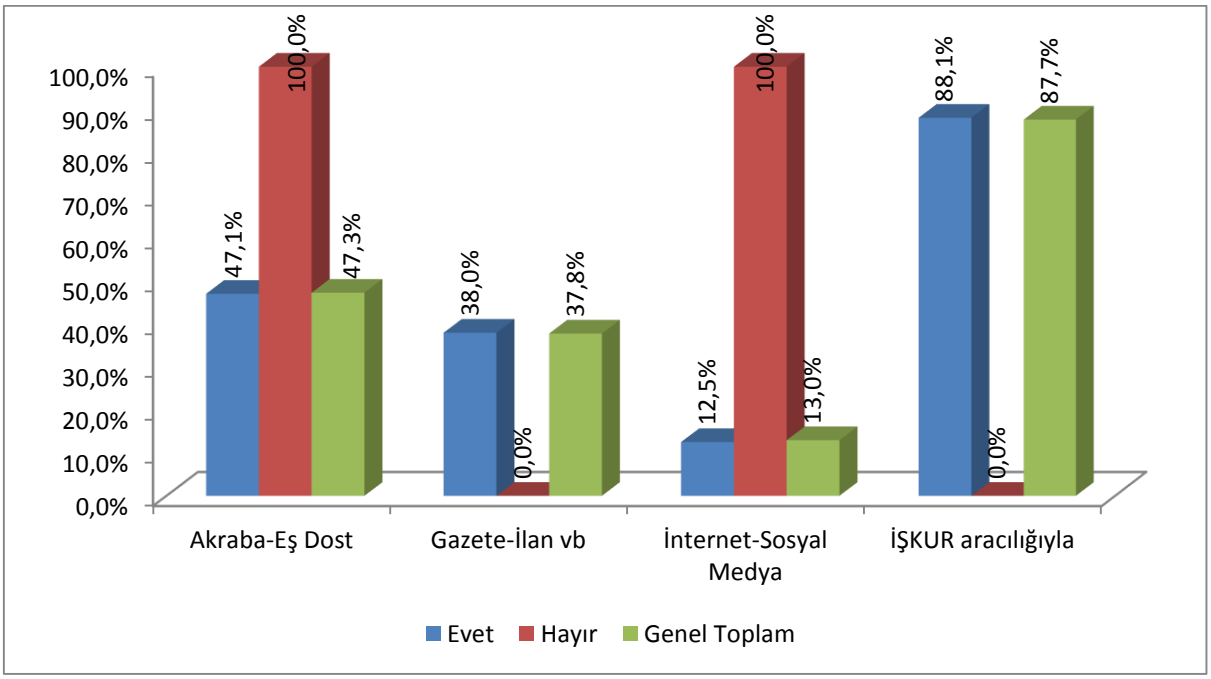

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 88,1 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için akraba-eş dost arama kanalını yüzde 47,1 oranında kullanmışlarken, kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde akraba-eş dost ve internet-sosyal medya arama kanalını yüzde 100 kullanılmıştır.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	2	2	2
Takım Çalışması	3	5	5	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	3	7	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	6	3	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	*	4	7	6
Proje Tabanlı Çalışma	7	*	6	6	7
Bilgisayar kullanımı	8	*	*	8	8
Yabancı Dil	*	4	8	9	9
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	*	*	*	10

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Burdur ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Proje Tabanlı Çalışma, Bilgisayar Kullanımı, Yabancı Dil ve Satış ve Pazarlama becerisi gelmektedir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sadece gazete-ilan vb. arama kanalı için ilk sırada değil ikinci sırada yer almıştır. Diğer bütün arama kanalları için bu beceri hep ilk sırada yerini almıştır.

İŞKUR üzerinden piyasaya sunulan açık işlerde ise Satış ve Pazarlama becerisi dışında bütün beceriler talep edilmekte olup sadece bu becerinin istenmemesi dikkat çeken bir husustur.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	120
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	50
Hizmet ve Satış Elemanları	16
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5
Profesyonel Meslek Mensupları	4
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2
Yöneticiler	1
Genel Toplam	**206**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 58,2'dir. İkinci sırada ise Tesis ve makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Burdur ili için tespit edilen yüzde 2,5 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 5,5 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1,3%
Hizmet ve Satış Elemanları	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,9%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1,9%
Yöneticiler	0,5%
Genel Toplam	**2,5%**

Kaynak: İPA 2016

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Yöneticiler, Tesis ve Makine

Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1,5%	4,5%	8,0%	4,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	3,2%	7,2%	22,2%	7,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	2,0%	0,0%	9,4%	1,8%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	90,3%	42,1%	48,3%	58,4%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek	0,0%	2,6%	8,0%	2,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0%	43,5%	0,0%	24,3%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	4,0%	0,5%

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 90,3 oranında Sanatkarlar ve İlgili işlerde Çalışanlar, yüzde 3,2 oranında Hizmet ve Satış Elemanları yüzde 3 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler; yüzde 2 oranında Profesyonel Meslek Mensupları grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise daha fazla meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadın işgücü tercihinde bulunulan açık işlerde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 43,5'si bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 48,3'inde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grupları olmuştur.

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Hesap Yapabilme(Analitik Beceri) kullanımı gelmiştir. Daha sonra ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Takım Çalışması becerileri önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde; Takım Çalışması, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmekte olup Proje Tabanlı Çalışma ikinci sırada yerini almıştır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk iki öncelik değişmemektedir. Yöneticiler meslek grubunda ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Yabancı Dil üçüncü sırada Takım Çalışması ön plana çıkmıştır.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Yöneticiler	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	1	2	3	1	1	1	*	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	2	3	1	2	2	2	1	2
Takım Çalışması	8	3	1	4	3	7	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	4	*	*	4	5	5	*	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	7	*	*	7	3	4	*	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	2	6	*	5	6	*	*	*	6
Proje Tabanlı Çalışma	*	*	*	2	5	6	*	*	7
Bilgisayar kullanımı	1	*	*	*	*	*	*	*	8
Yabancı Dil	7	*	*	*	*	4	*	2	9
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	5	*	*	*	*	*	*	10

Kaynak: İPA 2016

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal	İŞKUR aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	63,4%	0,0%	24,4%	73,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	68,6%	0,0%	0,0%	93,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	36,4%	0,0%	27,3%	100,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	35,0%	59,0%	11,6%	95,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	20,0%	20,0%	20,0%	80,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	74,0%	10,0%	15,4%	70,0%
Yöneticiler	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Akraba-Eş Dost en çok kullanıldığı meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Bu meslek grubunda açık işlerin yüzde 74'ü Akraba-Eş Dost aracılığıyla aranmıştır. Geriye kalan diğer meslek gruplarında hep en fazla oranda İŞKUR 'un olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Becerileri Sıralaması

Meslekler	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Takım Çalışması	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	İletişim ve İfade Yeteneği	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Proje Tabanlı Çalışma
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	2	*	*	3	1	*	*
Mermer İşçisi	1	2	*	4	3	*	*
Garson (Servis Elemanı)	1	3	*	4	2	*	*
Mermer Ebatlandırma İşçisi	1	2	*	4	3	*	*
Tır-Çekici Şoförü	1	*	3	*	2	*	*
Plastik İşlemeci	2	*	3	*	1	*	*
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	1	3	4	*	2	*	*
Makine Bakımcı	2	*	3	*	1	*	*
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1	*	*	*	3	2	*
İnşaat Mühendisi	3	4	*	*	1	5	2

Kaynak: İPA 2016

Tablo 25'te Burdur ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe yer almaktadır. Mermer İşçisi, Garson(Servis Elemanı), Mermer Ebatlandırma İşçisi, Tır-Çekici Şoförü mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Plastik İşlemeci mesleğinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Mermer İşçisi	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Mermer Ebatlandırma İşçisi	Mermer İşçisi
İnşaat Mühendisi	Tır-Çekici Şoförü	Mermer Ebatlandırma İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	Garson (Servis Elemanı)
Aşçı	Plastik İşlemeci	Tır-Çekici Şoförü
Ön Muhasebeci	Garson (Servis Elemanı)	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü
	Makine Bakımcı	Plastik İşlemeci
	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
	Tuğla İmal İşçisi	Makine Bakımcı
	Peynir İmal İşçisi	İnşaat Mühendisi

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Mermer İşçisi, Garson(Servis Elemanı), Mermer Ebatlandırma İşçisi, Tır-Çekici Şoförü, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Plastik İşlemeci, Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Makine Bakımcı, İnşaat Mühendisidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Kat Hizmetleri Elemanı/ Kat Görevlisi, İnşaat Mühendisi, Satış Elemanı(Perakende), Aşçı, Ön Muhasebecidir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Mermer İşçisi, Mermer Ebatlandırma İşçisi, Tır-Çekici Şoförü, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Plastik İşlemeci, Garson(Servis Elemanı), Makine Bakımcı, Kaynakçı(Oksijen Ve Elektrik), Tuğla İmal İşçisi, Peynir İmal İşçisi meslekleridir.

Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler

Beceriler	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	3	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	2	2
İletişim ve İfade Yeteneği	2	5	4	3
Takım Çalışması	4	3	1	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	4	9	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	6	5	6
Proje Tabanlı Çalışma	7	7	6	7
Bilgisayar kullanımı	*	8	7	8
Yabancı Dil	*	9	8	9
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	*	*	10

Kaynak: İPA 2016

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Takım Çalışması, ikinci öncelik de Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olarak görülmektedir. Satış ve Pazarlama becerisinde sadece kadınlar tercih edilmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Burdur ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

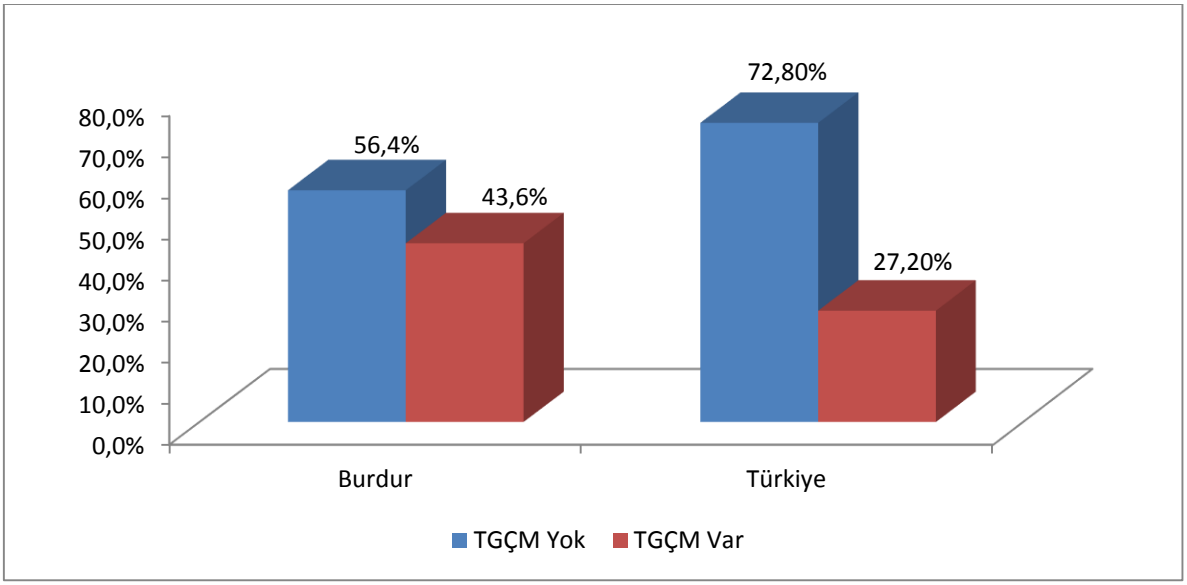

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Burdur ilinde ise 20+ istihdamlı 212 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 92 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 43,6 ile Burdur ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

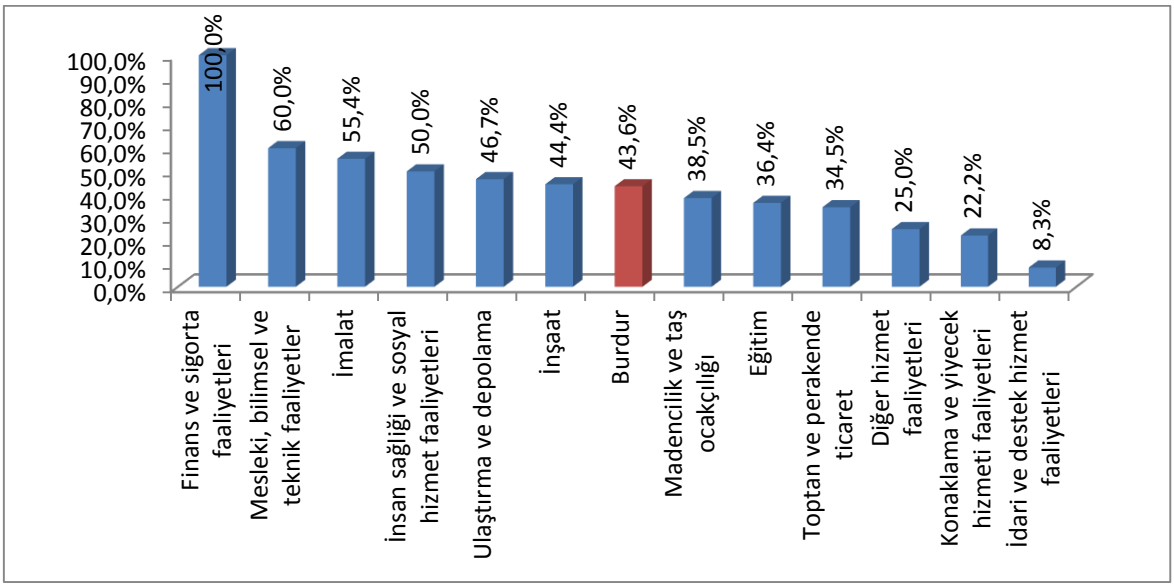

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Toptan ve Perakende Ticaret sektörü gibi Burdur ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının Burdur İli ortalaması altında yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	262
Ulaştırma ve Depolama	49
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	44
İnşaat	17
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	11
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	10
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6
Eğitim	6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**419**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde 419 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat, Ulaştırma ve Depolama, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Burdur ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 85 'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Burdur ilinde toplam çalışanların yüzde 73'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

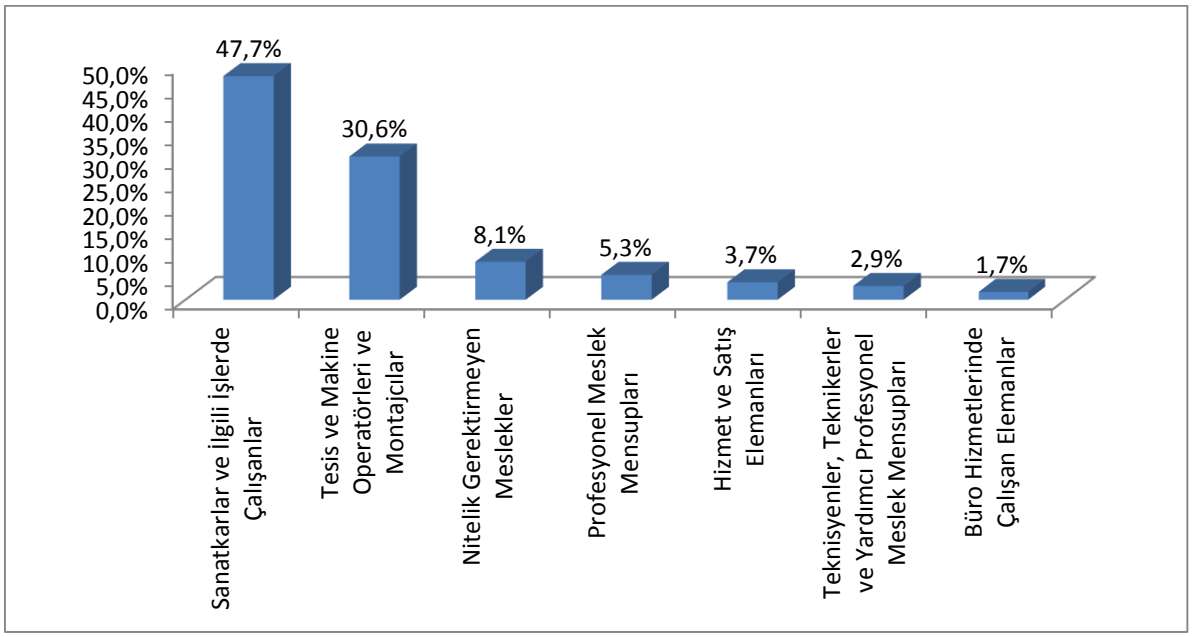

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 199 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 47,7'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Burdur ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir.

Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	TGÇM Dağılımı
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	14,3%
Mermer İşçisi	10,3%
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	8,7%
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	6,4%
Şoför-Yük Taşıma	3,6%
Gaz Altı Kaynakçısı	3,6%
Tuğla ve Kiremit Presçisi (Makineyle)	3,3%
Mermer Ebatlandırma İşçisi	3,1%
Mobilya Döşeme İşçisi	2,9%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,6%

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 60 kişi ile Diğer Fırıncılar ve Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 43 kişi ile Mermer İşçisi, 37 kişi ile Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Mermer İşçisi, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı olmak üzere toplam üç mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Burdur ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Mermer İşçisi, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

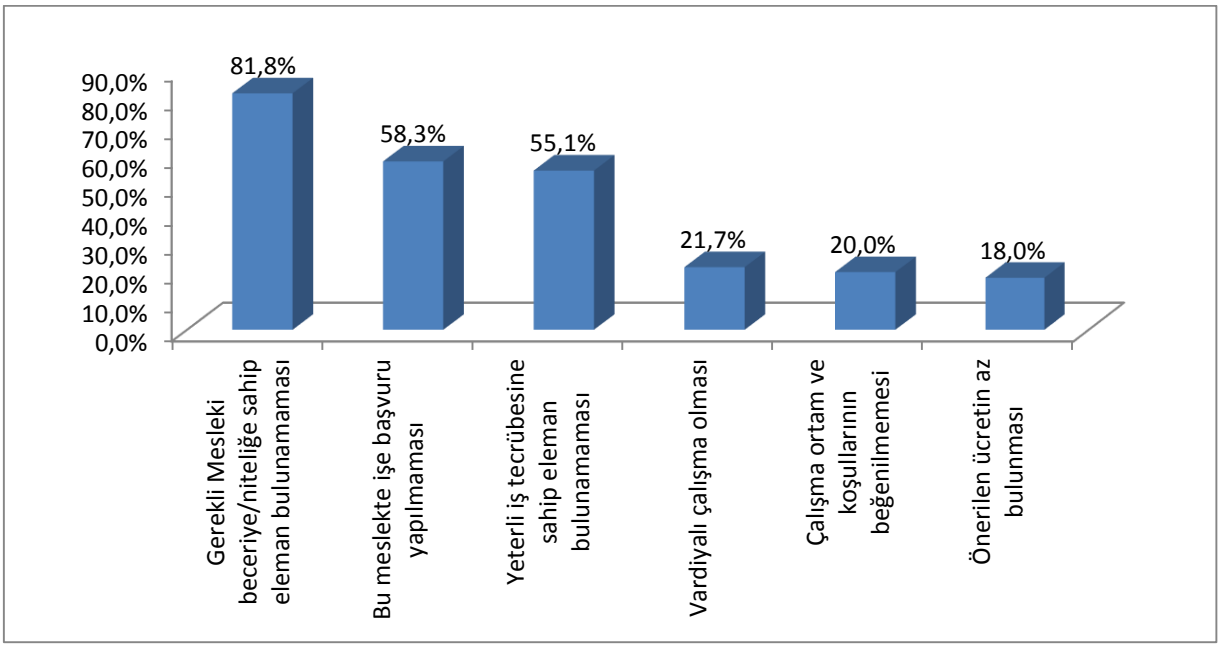

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif

işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

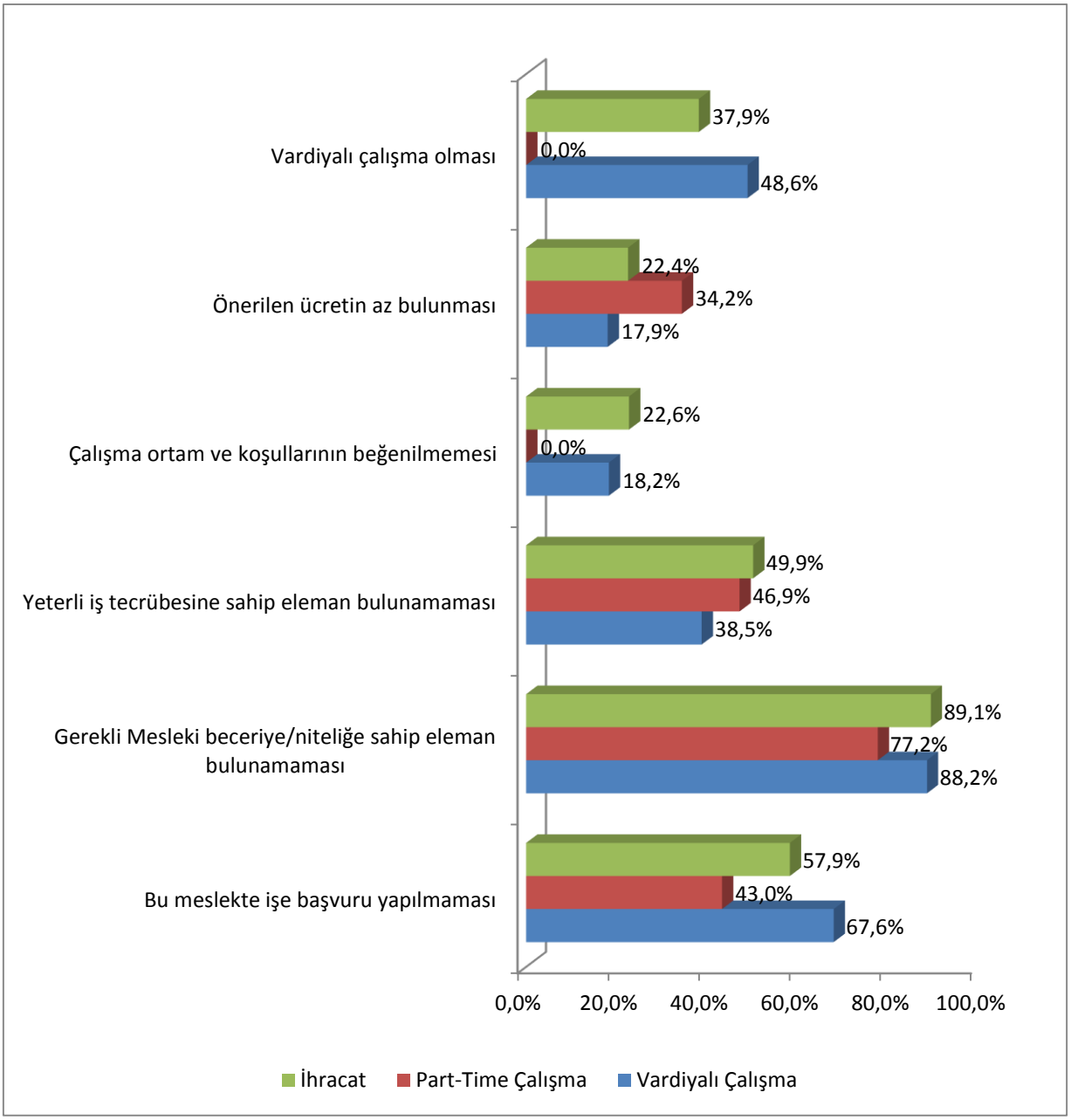

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 89,1 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir.

Ayrıca Burdur ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 30: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek Grupları	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	57,1%	71,4%	42,9%	0,0%	14,3%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	60,3%	100,0%	93,6%	25,6%	32,0%	25,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	97,1%	2,9%	2,9%	5,9%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	67,2%	55,2%	46,3%	0,0%	13,4%	9,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	57,1%	95,9%	51,0%	19,2%	9,2%	37,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	83,8%	91,9%	75,6%	0,0%	16,2%	16,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	45,6%	82,7%	71,0%	30,8%	36,0%	6,2%
Genel Toplam	**58,3%**	**81,8%**	**55,1%**	**20,0%**	**18,0%**	**21,7%**

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Öyle ki, yedi meslek grubundan beş tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir. Bunun yanı sıra Nitelik Gerektirmeyen meslekler ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları için ise eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak en fazla bu meslekte işe başvuru yapılmaması olduğu görülmektedir.

Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mermer İşçisi	30,7%	88,5%	65,4%	53,8%	19,2%	34,6%
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	61,7%	78,1%	80,8%	28,8%	42,5%	0,0%
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	0,0%	85,5%	13,2%	6,6%	21,1%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	40,0%	100,0%	66,7%	33,3%	46,7%	0,0%
Tuğla ve Kiremit Presçisi (Makineyle)	78,6%	100,0%	100,0%	21,4%	0,0%	0,0%
Mermer Ebatlandırma İşçisi	30,8%	76,9%	100,0%	61,5%	23,1%	0,0%
Mobilya Döşeme İşçisi	16,7%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	9,1%	90,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Mermer İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, Gaz Altı Kaynakçısı,

Tuğla ve Kiremit Presçisi(Makineyle), Mobilya Döşeme, Kaynakçı(Oksijen Ve Elektrik) meslekleri olmak üzere toplam on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Tuğla ve Kiremit Presçisi(Makineyle), Mermer Ebatlandırma İşçisi, Mobilya Döşeme İşçisi mesleğinin ise temininde güçlük çekilmesinin en büyük nedeninin yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olduğu tablodan görülmektedir. Diğer yandan sadece Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri ve Mermer İşçisi mesleklerinde vardiyalı çalışma olması temininde güçlük çekilme nedeni olarak görülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Burdur ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7’si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Burdur ilinde işverenlerin yüzde 27,9 ‘i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Burdur ‘de bu sayı 4’e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli yüzde 3,9 olarak öngörülürken Burdur ili işverenleri bu oranı yüzde 10 olarak öngörmüşlerdir.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	30,8%	15,4%	23,1%	30,8%
İmalat	28,3%	6,5%	18,5%	46,7%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	33,3%	0,0%	66,7%
İnşaat	44,4%	0,0%	22,2%	33,3%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin	24,1%	6,9%	34,5%	34,5%
Ulaştırma ve Depolama	60,0%	0,0%	20,0%	20,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	11,1%	22,2%	44,4%	22,2%
Bilgi ve İletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	40,0%	20,0%	20,0%	20,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	33,3%	8,3%	58,3%
Eğitim	18,2%	18,2%	18,2%	45,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	25,0%	50,0%	0,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	30,8%	15,4%	23,1%	30,8%
İmalat	28,3%	6,5%	18,5%	46,7%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	33,3%	0,0%	66,7%
Genel Toplam	27,9%	10,0%	23,0%	39,2%

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin Ulaştırma ve Depolama, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle Ulaştırma ve Depolama ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerindeki mevcut işyerlerinin yaklaşık yarısının istihdamın artacağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörlerin önümüz yıl Burdur'da işgücü piyasasında önemli ölçüde dalgalanmalar oluşturabileceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Bilgi ve İletişim sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	27	5,0%
İmalat	248	5,5%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	-59	-89,4%
İnşaat	64	44,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	-324	-32,7%
Ulaştırma ve Depolama	109	27,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	-76	-22,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	11	18,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-121	-19,5%
Eğitim	-9	-7,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	35	20,1%
Genel Toplam	-95	-1,2%

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 1,2 azalacağı beklenmektedir.

Madencilik Ve Taş Ocakçılığı, İmalat, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri dışındaki tüm sektörlerde azalış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak azalışın daha fazla Toptan ve Perakende Ticaret ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki azalıştan kaynaklanacağı öngörülmektedir. Öyle ki Burdur'da beklenen 589 kişilik istihdam azalışının yüzde 85'nin bu sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim oranı, İnşaat sektörüne ait iken en düşük net istihdam değişim oranının Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörüne ait olduğu görülmektedir.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-238	-38,3%
Hizmet ve Satış Elemanları	-144	-20,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-22	-2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	19	4,6%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	287	13,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-45	-8,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	53	2,1%
Yöneticiler	-6	-3,2%
Genel Toplam	-95	-1,2%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Burdur ilinde de benzer tespitle ilk sırada aynı meslek grubu yer alırken sayısal olarak en çok artış, sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Profesyonel Meslek Mensupları Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında beklenmektedir. Bu üç meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Burdur ilinde beklenen tüm artışın tamamını oluşturmaktadır.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Mermer İşçisi	Veri Giriş Kontrol İşletmeni
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Şoför-Yük Taşıma	Garson (Servis Elemanı)
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Tuğla İmal İşçisi
Peynir İmal İşçisi	Asfalt İşçisi
Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Güvenlik Görevlisi
Hemşire	Kamyon Şoförü
Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı	Klinik Destek Elemanı
Mobilya Döşeme İşçisi	İş Makineleri Operatörü
Ahşap Kalıpçı	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Mermer İşçisi, Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Şoför-Yük Taşıma, Otobüs Kaptanı(Şoförü), Peynir İmal İşçisi, Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi, Hemşire, Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı, Mobilya Döşeme İşçisi, Ahşap Kalıpçı iken Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Garson(Servis Elemanı), Tuğla İmal İşçisi, Asfalt İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Kamyon Şoförü, Klinik Destek Elemanı, İş Makineleri Operatörü, Aşçı Yardımcısı mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Mermer İşçisi, Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Burdur ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

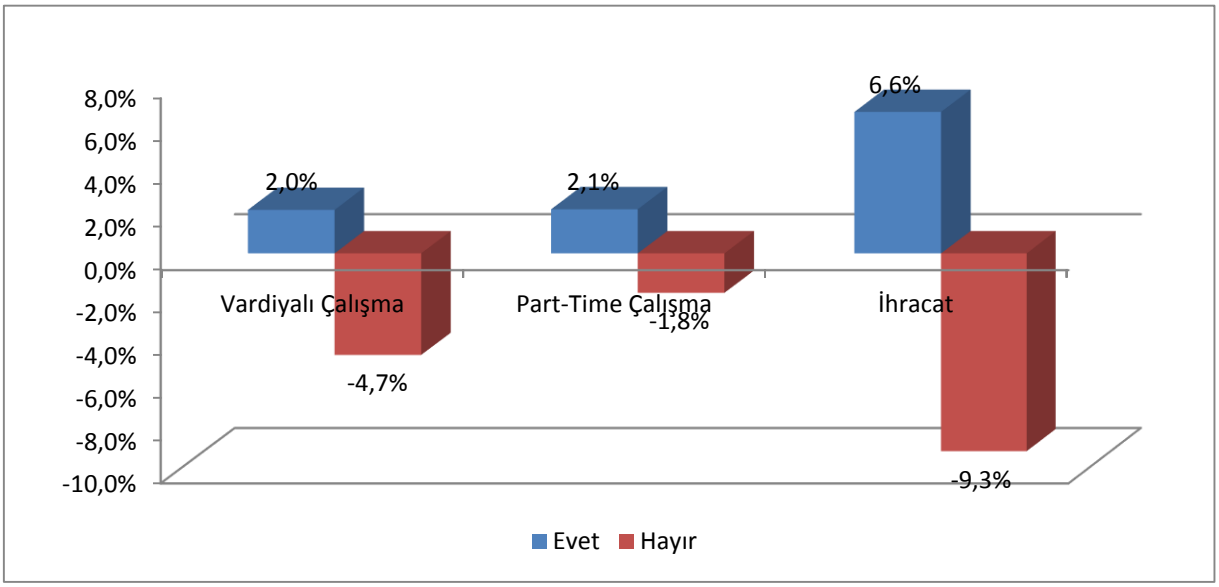

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin net istihdam değişim oranı artarken part time çalışma olmayan ihracat yapmayan ve vardiyalı çalışma olmayan iş yerlerinde net istihdam değişim oranı azaldığı görülmektedir. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüzdeki dönem, bu üç özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

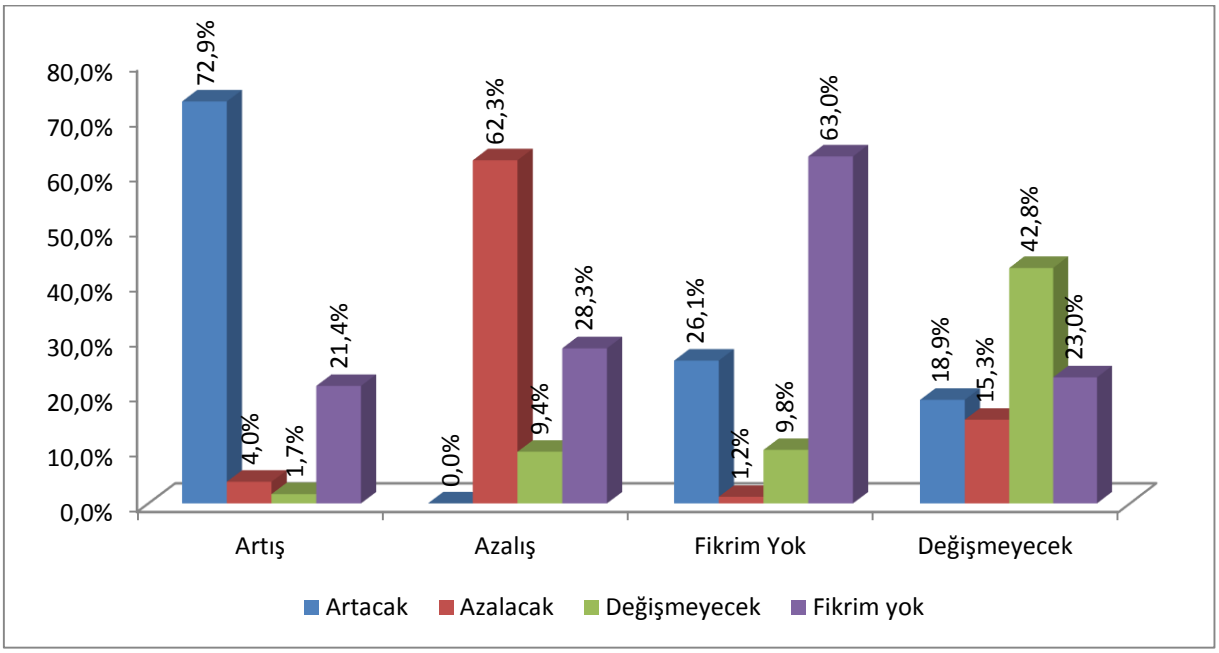

Kaynak: İPA 2016

Burdur ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 27,9'unu oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 72,9 'inin beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 4'si ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 4'nün önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 10'unu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 62,3' u beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenler beş yıl sonrası için istihdam artışı beklememektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 23'nü oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 42,8'lik kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 39,2'lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 63'ü uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

İşgücü Piyasası Analizi raporunun talep araştırması çerçevesinde en önemli amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif iş gücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Burdur İşgücü Piyasası Raporunun temel amacı, 2016 yılında Burdur'da gerçekleşmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca talep araştırması kapsamında mevcut iş yerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Araştırma 16 Mart- 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Burdur genelinde 212 iş yerinde toplam 206 kişilik açık iş bulunmakta olup açık iş oranı yüzde 2,5 olarak hesaplanmıştır. Açık işlerin sektörel dağılımına bakıldığında 156 adet açık işle imalat sektörünün ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Burdur'da toplam açık işlerin yüzde 32,2'si için yalnızca kadınlar talep edilirken, fark etmez olarak yüzde 12, erkeklerde ise bu oran yüzde 55,7'dir. Burdur ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 58,2'dir. İkinci sırada ise Tesis ve makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Diğer fırıncılar ve Pastacılar ve Şekerleme Mermer İşçisi ve Garson meslekleri araştırmaya göre en fazla açık işi olan mesleklerdir. Kadınlarda açık iş sıralamasında ilk iki meslek Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi iken erkeklerde Mermer İşçisi ve Mermer Ebatlandırma İşçisidir.

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla Akraba – Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 88,1 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde gazete-ilan vb. hiç kullanılmazken, yüzde 100 gibi yüksek oranlarda İŞKUR, internet-sosyal Medya ve akraba-eş dost kanalları kullanılmıştır. Lise altı seviyelerinde yüzde 77,8 oranında İŞKUR aracılığıyla işverenler açık işlerini karşılamaya çalışmışlardır. Lisans seviyesinde talep edilen açık işler içinde en yüksek oranda kullanılmış olan arama kanalı İŞKUR dur. Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR'u arama kanalı olarak kullanmaktadır.

Burdur ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,8, Part-Time çalışma yapılan işyerlerinin açık iş oranı 1,3 ve İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 3,5'dir. Açık işlerin yüzde 55,7 işverenler cinsiyet olarak erkek, yüzde 12 kadın işgücü talebinde bulunurken, yüzde 32,2'si açık işlerinde cinsiyet tercihine Fark etmez olarak cevap vermişlerdir. Açık işlerin eğitim düzeyi incelendiğinde işverenlerin yüzde 65,3'ü Fark etmez seçeneğini tercih etmiştir. Açık işlerin cinsiyet ve eğitim düzeyi incelendiğinde işverenler kadınlarda eğitim düzeyi yüzde 91,8 inde Fark etmez tercihinde bulunurken, erkeklerde ise bu oran yüzde 56,7'dir.

Burdur ilinde açık işlerin yüzde 61'inde 0-30 gün arasında yüzde 30,1'inde 31-89 gün arasında yüzde 9'unda ise 90 ve üzeri günde açık işini aradığı görülmektedir.

Burdur ilinde işverenler açık işlerini yüzde 87,7 sinde İŞKUR aracılığı ile ararken yüzde 47,3 'ü Akraba Eş-Dost, yüzde 37,8'i Gazete-İlan vb. ve yüzde 13'ü ise İnternet ve Sosyal Medya aracılığı ile

Araştırma kapsamında işyerlerinin yüzde 43,6'sinde eleman temininde güçlük çekme durumunun olduğu görülürken bu oransal olarak yüzde 100 ile en fazla Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur. Temininde güçlük çekilen meslekler ilk üç meslek sırasıyla Diğer Fırıncılar ve Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Mermer İşçisi, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörüdür. Temininde güçlük çekilme nedenleri ise sırasıyla Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması, Gerekli Mesleki Beceriye Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir.

Burdur da yüzde 27,9 oranında net istihdam artışı beklenirken, en fazla istihdam artışı beklenen ilk iki meslek, Ulaştırma ve Depolama, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli meslekî/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

8

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366
İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792

KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama

I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İ}ş\text{g}\ddot{\text{u}}\text{c}\ddot{\text{u}} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ş sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İ}ş siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0 - 14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15 - 64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.